

7. Tiistaina 22 päivänä helmikuuta 1994

kello 14

Päiväjärjestys

Ilmoituksia

Toinen käsittely:

1) Ehdotus laiksi Talaskankaan luon-
nusuojelualueesta 151

Hallituksen esitys n:o 298/1993 vp
Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 16/
1993 vp

Ainoa käsittely:

2) Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien
turvallisuusneuvoston Libyaa koskevaan
päätökseen perustuvien velvoitusten täyt-
tämisestä annetun asetuksen muuttamises-
ta ”

Asetus n:o 10/1993 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 1

3) Asetus Intian kanssa tehdyn tekstiili-
tuotteiden kauppaa koskevan sopimuksen
jatkamista koskevan sopimuksen voi-
maansaattamisesta ”

Asetus n:o 11/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 1

4) Asetus Macaon kanssa tehdyn teks-
tiilituotteiden kauppaa koskevan sopi-
muksen jatkamista koskevan sopimuksen
voimaansaattamisesta 152

Asetus n:o 12/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 2

5) Asetus Pakistanin kanssa tehdyn
tekstiilituotteiden kauppaa koskevan sopi-
muksen jatkamista koskevan sopimuksen
voimaansaattamisesta 152

Asetus n:o 13/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 3

6) Asetus Romanian kanssa tehdyn
tekstiilituotteiden kauppaa koskevan sopi-
muksen jatkamista koskevan sopimuksen
voimaansaattamisesta ”

Asetus n:o 14/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 4

7) Asetus Hongkongin kanssa tehdyn
tekstiilituotteiden kauppaa koskevan sopi-
muksen jatkamista koskevan sopimuksen
voimaansaattamisesta ”

Asetus n:o 15/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 5

8) Asetus Kiinan kansantasavallan
kanssa tehdyn tekstiilituotteiden kauppaa
koskevan sopimuksen jatkamista koske-
van sopimuksen voimaansaattamisesta ... ”

Asetus n:o 16/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 6

9) Valtioneuvoston päätös valuuttalain
täytäntöönpanosta annetun päätöksen
muuttamisesta ”

Valtioneuvoston päätös n:o 2/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 7

Esitellään:

10) Hallituksen esitys n:o 1 laiksi ulko-
mailta tulevan palkansaajan lopullisesta
palkkaverosta 153

11) Hallituksen esitys n:o 2 laiksi Pohjoismaiden Investointipankin palveluksessa olevan henkilön verottamisesta annetun lain muuttamisesta ja laiksi työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 2 ja 5 §:n muuttamisesta 170

12) Hallituksen esitys n:o 4 laiksi eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle ”

13) Ed. Drombergin ym. lakialoite n:o 3 laiksi arvonlisäverolain 79 ja 130 §:n muuttamisesta 171

Pöydällepanoa varten esitellään:

14) Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 1 hallituksen esityksen johdosta laiksi eräiden kiinteistöjen luovuttamisesta Vantaan kaupungille (HE 317/1993 vp) ”

15) Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 1 hallituksen esityksestä laiksi maanmittausmaksusta annetun lain muuttamisesta (HE 304/1993 vp) ”

16) Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 1 hallituksen esityksestä laiksi asumistukilain muuttamisesta annetun lain voimaantulosäännöksen muuttamisesta (HE 325/1993 vp) ”

17) Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 2 hallituksen esityksestä laiksi Neuvostoliiton kanssa Saimaan ja Vuoksen juoksutussäännöstä tehdyn sopimuksen eräiden määräysten hyväksymisestä sekä sopimuksen soveltamisesta annetun lain muuttamisesta (HE 316/1993 vp) ”

Puhetta johtaa puhemies Uosukainen.

Nimenhuudossa merkitään poissa oleviksi edustajat Aho E., Anttila S.-L., Anttila U., Björkenheim, Halonen, Isohookana-Asunmaa, Jansson, Jouppila, Kanerva, Kauppinen, Kekkonen, Kääriäinen, Laakso, Laukkanen M., Lehtinen, Leppänen P., Linnainmaa, Niinistö, Paloheimo, Rehn O., Rätty, Saapunki, Saari, Salolainen, Ta-

kala, Toivonen, Tuomioja, Urpilainen, Varpasuo ja Westerlund.

Nimenhuudon jälkeen ilmoittautuvat edustajat Rehn O., Varpasuo ja Laakso.

Ilmoitusasiat:

Lomanpyynnöt

Vapautusta eduskuntatyöstä saavat tästä päivästä sairauden vuoksi edustajat M. Laukkanen ja Urpilainen, virkatehtävien vuoksi edustajat S.-L. Anttila, Björkenheim, Halonen, Jansson, Kääriäinen, Salolainen ja Tuomioja sekä yksityisasioiden vuoksi edustajat E. Aho, Kauppinen, Kekkonen, Laakso, Lehtinen, P. Leppänen, Linnainmaa, Niinistö, Paloheimo, Rätty, Saari, Toivonen ja Westerlund sekä tämän kuun 25 päivään yksityisasioiden vuoksi edustajat Jouppila, Kanerva ja Takala.

Uusia hallituksen esityksiä

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että tasavallan presidentin kirjelmän ohella kuluva helmikuun 18 päivästä ovat eduskunnalle saapuneet hallituksen esitykset n:ot 5, 6 ja 10, jotka nyt on edustajille jaettu.

Kirjalliset kysymykset

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että eduskunnalle ovat, puhemiehelle osoitettuina, saapuneet vastaukset kirjallisiin kysymyksiin n:ot 716, 717, 719, 720, 723 ja 725, kaikki vuoden 1993 valtiopäiviltä. Nämä kysymykset vastauksineen on nyt jaettu edustajille.

Erikoisvaliokuntien jäsenet

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että valiokunta-paikkojen järjestelyä varten pyytävät vapautusta ed. Vehkaoja hallintovaliokunnan jäsenyydestä, ed. Kekkonen liikennevaliokunnan jäsenyydestä, ed. Vuoristo talousvaliokunnan jäsenyydestä sekä ed. A. Ojala talousvaliokunnan varajäsenyydestä. Puhemiesneuvosto puoltaa anomuksia.

Anomuksiin suostutaan.

P u h e m i e s : Ilmoitetaan, että hallintovaliokunnan, liikennevaliokunnan ja talousvaliokunnan täydennysvaalit toimitetaan ensi perjantain täysistunnossa. Ehdokaslistat täydennysvaaleja varten on vaalisäännön 19 §:n mukaan jätettävä keskuskansliaan viimeistään ensi perjantaina kello 10.

Päiväjärjestyksessä olevat asiat:

1) Ehdotus laiksi Talaskankaan luonnonsuojelualueesta

Toinen käsittely
Hallituksen esitys n:o 298/1993 vp
Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 16/1993 vp

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on ympäristövaliokunnan mietintö n:o 16/1993 vp. Ensin sallitaan yleiskeskustelu asiasta, sen jälkeen ryhdytään lakiehdotuksen yksityiskohtaiseen käsittelyyn.

Yleiskeskustelua ei synny.

Yksityiskohtaisessa käsittelyssä hyväksytään keskustelutta 1—6 §, lakiehdotuksen liitteenä oleva kartta, johtolause ja nimike.

Lakiehdotuksen toinen käsittely julistetaan päättyneeksi.

2) Asetus Yhdistyneiden Kansakuntien turvallisuusneuvoston Libyaan koskevaan päätökseen perustuvien velvoitusten täyttämisestä annetun asetuksen muuttamisesta

Ainoa käsittely
Asetus n:o 10/1993 vp
Ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 1

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on ulkoasiainvaliokunnan mietintö n:o 1.

Keskustelu:

Ed. Aittoniemi: Rouva puhemies! Tämä asetusta koskee Yhdistyneiden Kansakuntien pakotteita Libyaan vastaan siitä syystä, että kyseinen maa ei ollut suostunut luovuttamaan lentokoneen räjäyttämistä epäiltyjä kansalaisiaan. Niin kuin ulkoasiainvaliokuntakin on

kiinnittänyt huomiota mietinnössä, tilanne on varsin erikoinen tilanne sikäli, että rikoksenteijöiden luovuttamisesta yleensä sovitaan maiden välisillä keskinäisillä sopimuksilla. Tällaisia sopimuksia on mm. Euroopassa tällä hetkellä ja maailmanlaajuisestikin valtaosin olemassa eri valtioiden kesken. Kuitenkin Yhdistyneiden Kansakuntien pakotteet rikoksenteijöiden luovuttamiseksi ovat varsin kyseenalaisia eivätkä ne perustu oikeastaan mihinkään lakiin. Al-lekirjoittanutkin on aikoinaan Israelista pyrkinyt kymmenen vuoden ajan saamaan Suomeen henkilöä, joka on syyllistynyt täällä rikoksiin, siinä onnistumatta, eikä minkäänlaisiin pakotteisiin ole ryhdytty.

Minä ymmärrän tilanteen. On kysymyksessä maailmanlaajuisesti järkyttävä rikos, enkä aseta ollenkaan kyseenalaiseksi Yhdistyneiden Kansakuntien pyrkimyksiä, mutta haluan todeta, että Yhdistyneet Kansakunnat toimii epävarmalla pohjalla. Sillä ei ole oikeuksia tämän tyyppisiin pakotteisiin ja rikoksenteijän luovuttamisen vaatimiseen tällä perusteella. Niin kuin mietinnössä todetaan, lähiaikoina varmasti asiaan kansainvälisesti kiinnitetään huomiota ja ryhdytään käsittelemään sitä sillä tavalla, että YK:n toiminat, jotka ovat monessakin suhteessa aika tavalla alkaneet lipua kyseenalaisten tulkintojen suuntaan, saadaan lain mukaisiksi sillä tavalla, että luovutus ja sitä koskevat pakotteet ovat kansainvälisesti laillisia.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

3) Asetus Intian kanssa tehdyn tekstiilituotteiden kauppaa koskevan sopimuksen jatkamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta

Ainoa käsittely
Asetus n:o 11/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 1

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 1.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

4) Asetus Macaon kanssa tehdyn tekstiilituotteiden kauppaa koskevan sopimuksen jatkamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta

Ainoa käsittely
Asetus n:o 12/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 2

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 2.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

5) Asetus Pakistanin kanssa tehdyn tekstiilituotteiden kauppaa koskevan sopimuksen jatkamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta

Ainoa käsittely
Asetus n:o 13/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 3

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 3.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

6) Asetus Romanian kanssa tehdyn tekstiilituotteiden kauppaa koskevan sopimuksen jatkamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta

Ainoa käsittely
Asetus n:o 14/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 4

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 4.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

7) Asetus Hongkongin kanssa tehdyn tekstiilituotteiden kauppaa koskevan sopimuksen jatkamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta

Ainoa käsittely
Asetus n:o 15/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 5

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 5.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

8) Asetus Kiinan kansantasavallan kanssa tehdyn tekstiilituotteiden kauppaa koskevan sopimuksen jatkamista koskevan sopimuksen voimaansaattamisesta

Ainoa käsittely
Asetus n:o 16/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 6

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 6.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

9) Valtioneuvoston päätös valuuttalain täytäntöönpanosta annetun päätöksen muuttamisesta

Ainoa käsittely
Valtioneuvoston päätös n:o 2/1993 vp
Talousvaliokunnan mietintö n:o 7

P u h e m i e s : Käsittelyn pohjana on talousvaliokunnan mietintö n:o 7.

Keskustelua ei synny.

Mietintö hyväksytään.

Asia on loppuun käsitelty.

10) Hallituksen esitys n:o 1 laiksi ulkomailta tulevan palkansaajan lopullisesta palkkaverosta

Valiokuntaan lähettäminen

Puhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin valtiovarainvaliokuntaan.

Tämän asian yhteydessä sallitaan keskustelu myös päiväjärjestyksen 11) asiasta.

Keskustelu:

Ed. Nikula: Arvoisa puhemies! Aikoinaan teekkarit julkaisivat vappulehteä, jossa eräänä vuonna oli sellainen mietelmä, että ”Suomessa luonnollisen henkilön verorasitus on niin sietämätön, että toivoisin olevani luonnoton henkilö”. (Ed. Rinne: Varmaan Viinasen aikana!) Nyt pääministeri Ahon hallitus siperialaisine koulumestareineen on muotoillut tämän viisauden uuteen muotoon: ”Suomalaisten verotus on niin sietämättömän korkea, että toivoisin olevani ulkomailta tuleva palkansaaja.” Tällä tavoin hallitus — en tiedä missä tarkoituksessa, asiahan on valtiontalouden kannalta aika merkityksetön, eikä Suomen kansantalous nyt muutamasta ulkomailta tulleesta palkansaajasta ole kiinni — kuitenkin hyvin eriarvoistavalla tavalla jatkaa veropolitiikkaansa. Hallitus on aina pyrkinyt vähättelemään verotuksen kiristystä. Nyt esityksen perusteluissa nimenomaan todetaan, että kun meillä palkansaajien verotus on niin sietämätön, tänne on vaikea saada ulkomailta tulevia yritysjohtajia.

Esityksessä on jonkinlaista merkillistä uuskieltä. Puhutaan ulkomailta tulevasta palkansaajasta. Asiahan ei ole niin, että tämän palkansaajan pitäisi tulla ulkomailta. Hän voi yhtä hyvin pöhlähtää esimerkiksi Pönttövuoren tunnelistakin tähän kaupunkiin nauttimaan näitä veroetuksia, kunhan hän ei ole viiteen vuoteen ollut Suomessa yleisesti verovelvollinen. Tämä siis voi koskea myös Suomen kansalaisia yhtä hyvin kuin ulkomaalaisia.

Aikaisemmissa istunnoissa kiinnitin huomiota siihen, kun keskustelimme perusoikeusuudistuksesta, että tämän lain vaikutus kansalaisten yhdenvertaisuuden tai yleensä ihmisten yhdenvertaisuuden kannalta on hyvin ongelmallinen. Voimassa oleva perusoikeussäännös lähtee siitä, että Suomen kansalaiset ovat yhdenvertaiset lain edessä. Eduskunnan käsittelyssä on kuitenkin perusteellisen valmistelun jälkeen perusoikeusuudistus, jossa tämä yhdenvertaisuussäännös

muutetaan kuulumaan sillä tavoin, että ihmiset ovat yhdenvertaisia lain edessä. Nyt kysytään, mitä tällainen lainsäädäntö oikein on, jossa palkansaajat asetetaan jyrkästi eriarvoiseen asemaan riippuen siitä, ovatko he olleet viiden aikaisemman vuoden aikana Suomessa yleisesti verovelvollisia vai eivät.

Minusta tämä esitys on monessa mielessä hyvin iljettävä. Se pokkaa ulkomaisille yrityksille nöyrällä tavalla, asettaa palkansaajat hyvin eriarvoiseen asemaan, paljastaa Suomen veropolitiikan täydellisen konkurssin. Verorasituksen korkeudesta ei ole mitään erimielisyyttä, mutta jos sitä halutaan lieventää palkansaajien osalta, niin toki se pitää tehdä kaikkien niiden osalta, jotka tässä maassa työtä tekevät, siihen katsomatta, mikä on heidän työnantajansa tai mikä on heidän aikaisempi verohistoriansa.

Vihreät ovat useassa yhteydessä esittäneet palkansaajien verorasituksen alentamista, ja mittavan ympäristöveroprojektin myötä meillä on tästä ed. Paloheimon lukuisia aloitteita odottamassa valtiovarainvaliokunnassa. Koko ryhmämme on tehnyt monia ehdotuksia. Meidän ehdotuksemme voitaisiin pukea tiivistetysti siihen muotoon, että myös paperikoneille on annettava verokirjat. Sillä tavoin vientiteollisuus kantaa verorasitusta, sillä tavoin ympäristöverotus voidaan toteuttaa.

Jo viime syksystä lähtien hallitus ja hallituspuolueet ovat käyneet keskustelua, kuinka veroja vähitellen ruvetaan alentamaan. Nyt näemme, mitkä ovat hallituksen veroalennuspuheiden katteet. Tähän mennessähän puhe on ollut sitä, että veronalennukset toteutetaan sillä tavoin, että veronkorotukset eivät toteudu niin raskaina kuin valtiovarainministeriö haluaa. Nyt veroja alennetaan ulkomaisilta palkansaajilta, ja Pohjoismaiden Investointipankin työntekijöille, joilla kanta on ollut jo 40 prosenttia, tulee 5 prosenttiyksikön veronalennus, jos nämä esitykset toteutuvat. Tämä on ainoa veronalennus, jonka tämä hallitus palkansaajien osalta kolmen vuoden onnetoman työaikansa aikana on kyennyt tarjoamaan. Eri asia on sitten, onko se toteutumisen arvoinen.

Arvoisa puhemies! Tämä esitys on myös Suomen imagon kannalta erittäin kyseenalainen. Jos tällaisia veroratkaisuja halutaan järjestää, niin tietyt oikea tapa on kansainväliset verosopimukset vastavuoroisesti, niin että tänne tullutta ulkomaalaista todella verotetaan kotimaassaan niin hyvin kuin kotimaa hänen osaltaan haluaa, taikka sitten monenkeskiset vero-

sopimukset, joihin ne maat, jotka haluavat yhtyä, voivat yhtyä.

Arvoisa puhemies! Niin kuin esityksestä näkyy, täällä on jätetty auki kysymys tietyistä kansaneläke-etuuksista ja kansaneläkevakuutusmaksuista. On vahvoja aiheita epäillä, että tällaisen ulkomailta tulevan palkansaajan perhe ja hän itse ovat oikeutetut sellaisiin kansaneläke- ja sairausvakuutusetiin, joiden osalta heiltä tai heidän työnantajaltaan ei ehkä peritä vastaavia maksuja. Tämä on toinen vakavasti tässä kysymyksessä eriarvoistava tekijä.

Arvoisa puhemies! Nyt on kysymyksessä tämän lakiesityksen lähetekeskustelu valiokunnassa tapahtuvaa tutkintaa varten. Minusta ne kysymykset, joita olen tässä yrittänyt tuoda esille ja jotka varmasti vielä monella tavalla täydentyvät ja saavat lisää kantavuutta tässä keskustelussa, edellyttävät, että tämän lakiesityksen käsittely täysistuntokäsittelyä varten on perusteellisempi kuin sinänsä arvoisa puhemiesneuvosto eduskunnalle esittää. Tämän vuoksi teen, arvoisa puhemies, ehdotuksen, joka koskee sekä lakiesitystä n:o 1 että 2, että ne lähetettäisiin valmistelevasti käsiteltäviksi valtiovarainvaliokuntaan, jolle sekä sosiaali- ja terveysvaliokunnan että perustuskivaliokunnan tulee antaa lausuntonsa.

Ed. Seppänen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Mielestäni ed. Nikula ei kiinnittänyt tarpeeksi huomiota siihen asiaan, että tämä on suurituloisille annettava verohelpotus, ei kaikille ulkomailta tänne tuleville. Alaraja on 40 000 markkaa. Siinä mielessä katsoisin, että hallitus on tuomassa Suomeen uuden veroräksin, jolle jaetaan sellaisia superetuja Suomessa, mitä aikaisemmin ovat tottuneet Euroopassa saamaan vain EU:n palveluksessa olevat henkilöt. EU:n palveluksessa olevat henkilöt ovat ottaneet itselleen superedut EU:sta. Siellä alhaisinkin virastomes-tarin palkka on 20 000 markkaa puhtaana käteen. (Ed. Sasi: Eftassa myös!)

Tältä osin integraatiovoimat, jotka tulevat Suomeen, ovat sellaista Euroopan eliittiä, että meillä ei ole syytä jakaa kansalaisia kahteen osaan: superbryssiin ja toisaalta meihin euroopalaisiin. Tämän takia on hyvin tärkeää, että Suomessa säilytetään tasa-arvo Suomen kansalaisten ja täällä toimivien ulkomaalaisten kesken eikä lähdetä jatkamaan tällä linjalla epäoikeuden ja epätasa-arvon luomista Eurooppaan.

Ed. Ukkola (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ed. Nikula sanoi, että tämä lakiesi-

tys on iljettävä, ja näin tämä kyllä on. Tämä on iljettävä siinä mielessä, että Suomessa työskentelevät ihmiset asetetaan nyt totaalisesti eriarvoiseen asemaan.

Mutta se, minkä ed. Nikula unohti puheessaan, on, mitä tekevät ne suomalaiset aivot, jotka yrittävät tehdä työtä (Ed. Rinne: Heidän on pakko lähteä pois!) nykyisen kaltaisen tuloverotuksen alaisena. He lähtevät pois täältä. Tämä on minusta kaikkein vihonviimeisin tai pulmallisin asia tässä lakiuudistuksessa ja yleensä meidän verojärjestelmässämme. Uskon, että jos tätä menoa jatketaan, suomalaiset tekevät kyllä veronmaksulakon. Perustuslakiuudistukseen, joka käsiteltiin täällä, olisi pitänyt saada jokin tietynlainen este niin, ettei valtio voi palkansaajia verotuksella ryöstää tyystin puhtaaksi. Kysymys on siitä, että jossakin vaiheessa verotus on uudistettava sillä tavalla, että tulee katto siihen, mikä on palkkaveron määrä. Muuten valtio ryöstää jatkuvasti omiin menoihinsa palkansaajat putipuhtaiksi.

Ed. O. Rehn merkitään läsnä olevaksi.

Ed. O. Ojala (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Minustakin on aivan pöyristyttävää, että tämä hallitus kehtaa tuoda tämän lakiesityksen eduskuntaan tietäen erittäin hyvin sen, missä kurimuksessa suomalaiset palkansaajat ovat verotuksen suhteen, tietäen, mikä on työttömien ja pienituloisten ihmisten hätä tällä hetkellä. Ei löydy todellakaan perusteita alentaa nyt ulkomaalaisten tuloverotusta Suomessa.

Minusta on aivan kuten ed. Seppästäkin kummallista se, että tämä todellakin vielä kohdistuu erittäin hyvin toimeen tuleviin eli vähintään 40 000 markkaa kuukaudessa ansaitseviin ulkomaalaisiin. Tämä tietysti kuvastaa Ahon hallituksen linjaa, että ulkomaalaisistakin valikoidaan kaikkein parhaiten toimeen tulevat ja heidän tilannettaan pyritään helpottamaan. Tässä suhteessa tämä tietysti noudattaa hallituksen muutakin linjaa.

Perusteluna on useasti käytetty sitä, että näin saataisiin ulkomaisia yrityksiä paremmin sijoittumaan Suomeen. Minä en ainakaan usko, että heidän yritystensä työntekijöiden, muutamien harvalukuisten, hyvin toimeen tulevien johtajien veroale johtaisi siihen, että ulkomaiset yritykset tulisivat Suomeen enenevässä määrin. Kyllä siihen vaikuttavat muut tekijät huomattavasti enemmän.

Arvoisa puhemies! Tälle hallituksen lakiesitykselle toivon ainoastaan yhtä ratkaisua eduskunnassa. Minusta se tulee hylätä.

Ed. Zyskiewicz (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Ed. Nikula puheenvuorossaan väitti, että hallitus on pyrkinyt vähättelemään tuloverotuksen kireyttä maassamme. Näin ei hallitus eikä ainakaan kokoomus ole pyrkinyt tekemään. Päinvastoin olen itsekin julkisuudessa todennut, että Suomi on tätä nykyä tuloverotuksen helvetti. Tämä ei varmasti ole mitään tuloverotuksen kireyden vähättelyä.

Mutta pitää vain toivoa, että yhtä innokkaasti kuin täällä vasemmisto-oppositio ja vihreät puhuvat verotuksen kireyttä vastaan, he tukisivat hallituksen esityksiä, joilla pyritään valtion menoja säästämään ja sitä kautta tekemään tilaa tuloverotuksen alentamiselle. On kovin helppoa ja halpamaista opposition puolelta toisaalta kaataa hallituksen tänne antamia säästölakeja ja toisaalta valittaa ja puhua siitä, miten tuloverotus Suomessa on sietämättömän kireätä, niin kuin se tällä hetkellä on.

Tämä hallituksen esitys ei todellakaan innosta ketään tässä salissa. Se sellaisenaan kertoo kyllä siitä, miten pahasti pielessä tällä hetkellä Suomen tuloverotuksen taso on.

Ed. Taina (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tämä ehdotus on herättänyt paljon kritiikkiä jo etukäteen, ja on aivan ymmärrettävää, että kansalaiset eivät oikein voi hyväksyä sitä, että ulkomaisten korkeapalkkaisten henkilöiden verotusta kevennetään.

Hallitus harrastaa tässä ehkä jonkinlaista itse-ruoskintaa, kun se tuo eduskuntaan tämän tyyppisen esityksen, joka ei varmasti saa suosiota keneltäkään. Hallitus ei kuitenkaan pyri väittämään, ettei verotus olisi korkealla, vaan toteaa perusteluissakin, että ottaen huomioon ansiotulojen korkean verotuksen Suomessa näiden henkilöiden saaminen Suomeen on usein vaikeaa. Tämä on varmasti totta, mutta kyllä oikeampi tapa, aivan niin kuin ed. Zyskiewicz sanoi, on se, että tuloverotusta yleisesti Suomessa kevennetään eikä tehdä tällaisia erityisratkaisuja ulkomaalaisia henkilöitä varten. Toivon myös oppositiolta teukea tuloverotuksen keventämiseen jatkossa. (Ed. Rinne: Hallituksesta se riippuu!)

Ed. Nikula ehdotti, että asia lähetettäisiin lausunnolle sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan. Minun mielestäni tässä esityksessä ei ole mitään sellaista, joka kuuluu sosiaali- ja terveystieteiden valiokunnan

toimialaan, joten vastustan ed. Nikulan tekemää ehdotusta.

Ed. Luukkainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Olen samaa mieltä ed. Nikulan kanssa siitä, että tämä laki osoittaa todella selvästi, että verotus on Suomessa aivan liian korkea eli verotuksen nykytasolla ei todellakaan saada kansainvälisiä asiantuntijoita Suomeen. Jotta voitaisiin taata Suomen asema tieteen ja tutkimuksen keskuksena, on silloin syytä karotoittaa esteet ja pyrkiä poistamaan niitä, jotta kansainvälisiä asiantuntijoita saataisiin Suomeen. Jos ja kun korkea verotus on se este, niin silloin tehtäköön sille jotakin.

Lain yksityiskohdista nimenomaan se, mikä on tulon alaraja, mikä on veroprosentti, joka säädetään, ja myös, mikä on heitä koskeva sosiaaliturva, on kaikki selvitettävä erikseen ja tarkkaan. Juuri sosiaaliturvan osalta tämä on sellainen asia, että tämän nimenomaan täytyy mennä sosiaali- ja terveystieteiden valiokuntaan. Oma näkemykseni on se, että jos ei kerran makseta veroa, niin silloin ei pidä olla myöskään sosiaalilietujakaan.

Muistutan vielä varsinkin kokoomuksen edustajia siitä, mikä on ollut vihreiden verolinja koko ajan. Vihreä verouudistus on se, että työn verottamisesta pitäisi siirtyä haittojen verottamiseen, ja siitä olemme koko tämän eduskuntakauden esittäneet tuloverojen alentamista, sosiaaliturvamaksujen alentamista ja ympäristöverojen korottamista.

Ed. Pulliainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Yhtään puolustavaa kannanottoa ei ole tullut eikä tule tässäkin vastauspuheenvuorossa. Liityn arvostelijoitten joukkoon ja ihmettelen suuresti, mihin itseruoskintaan tämä ajankohdan valinta oikein osui. Maaliskuussa tulee tilinauha sen muotoisena itse kunkin kouraan, että siellä näkyy tonnin verran pudotusta nettotuloon, jos ei ole sattunut palkka rajusti jostakin syystä nousemaan. Edelleen koko yhteiskunnan keskeinen keskustelun aihe on juuri se, että me olemme jakautumassa a- ja b-luokan kansalaisiin kaikkien sosiaalipoliittisen ulottuvuuden näkökohtien osalta. Juuri tähän saumaan tuodaan tämän laatuinen esitys, joka vain lisää eriarvoisuutta, joka kärjistää syntymässä olevia yhteiskunnallisia ristiriitoja jnp.

Kaikkein parasta olisi, että tämä pötkökapitalismiin kuuluva esitys vedettäisiin välittömästi takaisin.

Ed. S a a r i o (vastauspuheenvuoro): Arvoisa rouva puhemies! Tässä tarvitaan näköjään jo oikeisto-oppositiotakin. Vasemmisto-oppositio on jo liikkeellä. (Ed. Jaakonsaari: Hyvä!) Nimitään on sanottava, että tämän lain suunnittelijalla on epäilemättä ollut sielutieteestä ehdot ja luokallejänti tulee ihan väistämättä. (Ed. Jaakonsaari: Se on totta!) Vaikka kuinka hyvin ymmärtäisi — sallikaa nyt kuitenkin, että minä hieman jatkan tätä ihan omin avuin — hallituksen pyrkimystä saada tänne ulkomaalaisia, ja me elämme Euroopassa, jossa vuorovaikutus lisääntyy, se on erinomaisen hyvä, kun tällä tavalla maassa hetkellä, jolloin verotus on kaikkein kirein, hallitus esittää, että joillekin harvoille tarjottaisiin tällainen mahdollisuus, tämä on niin epäpsykologista, että tätä ei kyllä saada missään olosuhteissa hyväksyä, kun vielä otetaan huomioon, että tämän merkitys ei kuitenkaan ole sellainen kuin tässä on tarkoitettu. Meidän on syytä pitää huoli, että Suomi on houkutteleva ulkomaisille yrityksille. Olemme pitäneet siitä huolen antamalla esimerkiksi ulkomaalaisille omistusoikeuden, pitämällä pääomatulojen verotuksen alhaalla. Meidän täytyy kehittää tästä maa, jossa yritysten toimeliaisuus kannattaa, jonne kannattaa sijoittaa, mutta ei suomalaisten omanarvontuntoa saa tällä tavalla nujertaa. Tämä on sikamaista!

Ed. H a a v i s t o (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Tässä on lähinnä yksi todistaja lisää, eli olen samaa mieltä, että tämä on suomalaisten omanarvontunnon ikävä kolaus. Olin myös jo aistivinaan vähän äänenpainoissa, esimerkiksi ed. Seppänen puheenvuorossa, tiettyä ulkomaalaiskielteisyyttä siinä mielessä, että jos tänne tosiaan tulee ulkomaisia asiantuntijoita ja yritysjohtajia, jotka mielestäni ovat täysin tervetulleita, ja jos heitä kohdellaan tällä tavalla erityislainsäädännöllä, se kyllä lisää suomalaisten epäluuloisuutta tai jopa ulkomaalaisvihamielisyyttä joissakin piireissä. Se ei mielestäni ole millään tavalla tarkoituksenmukaista. Sen sijaan hallituksella on monia keinoja, joilla se voi parantaa ulkomaalaisten yritysjohtajien tai asiantuntijoiden tuloa Suomeen tai madaltaa sitä kynnystä. Nämä liittyvät esimerkiksi korkeakoulujen monikielisyys- tai taikka erilaisiin muihin mahdollisuuksiin tässä yhteiskunnassa toimia esimerkiksi omalla äidinkielellään, joka ei satu olemaan suomi tai ruotsi, ja puolisojen viihtyvyyteen, mitä ikinä voikaan olla tällaisia tekijöitä. Mutta tämä on kyllä, niin kuin täällä viitattiin,

psykologisestikin hyvin karkea esitys eikä missään tapauksessa hyväksyttävä.

Ed. A i t t o n i e m i (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Tässä on ilmiselvästi näkyvissä lähestyvien vaalien vaikutus ja se, että listoilla ei ole oikein sellaisia asioita, mistä päästäisiin profiilia näissä asioissa nostamaan. Minä en kyllä näkisi tätä asiaa edes sen arvoisena, että siitä kannattaa poliittista vaalikeskustelua tehdä. Kysymys on hakemuseräisestä asiasta, jossa pyritään saamaan suomalaisten tallapäisten johtajien sijaan ulkomaisia johtajia. Kaikkiin pankkeihinkin saisi tulla ulkomaisia johtajia, että saisimme maan asiat kuntoon.

Huomautan siitä, jos meille ei olisi palkattu ruotsalaista jääkiekkovalmentajaa, jäisimme ehdottomasti ilman kultamitalia Lillehammerin kisoista. Nyt se on mahdollista, kun Ruotsista otettiin purukumimallääjien sijaan Lindström, joka ei syö edes purukumia, otettiin kunnan valmentaja. Lähtisin myös siitä, että jos suomalaisen yhteiskuntaan saadaan huippukykyjä näiden tallapäisten johtajien sijaan, niin meillä on mahdollisuus jopa yhteiskunnan ankarassa kasvavassa kilpailussa. Kun tämä on hakemuseräinen asia, niin ei tässä nyt koko suomalaista yhteiskuntaa ajeta iljettävään asemaan, jos tänne tulee kymmenen kaksikymmentä huippujohtajaa omia yhtiöitensä johtamaan sillä tavalla kunnolla, että he antavat myös suomalaisille johtajille jotakin ja pankinjohtajille kaiken lisäksi jonkinlaista opetusta, miten yhtiöitä pitää johtaa. Mutta nyt on kysymys vain siitä, että halutaan virittää keskustelua vaalien takia. Ne ovat vasta vuoden päästä, ei nyt kannata sen takia. Kyllä tässä kevään aikana tulee tarkempiakin asioita vielä.

Rouva puhemies! Puheenvuoroni oli yksityinen eikä edusta ryhmän näkemystä.

Ed. S e p p ä n e n (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! On syntynyt sellaista väärää käsitystä, että Suomeen olisi tulossa joitakin huippujohtajia tai jollakin tavalla hyviä ihmisiä mitattuna niillä saavutuksilla, joita heillä aikaisemmin on. Kyllä tänne tulee pääasiassa harjoittelevaa johtotoimintaa. Ei tänne kukaan huippuiminen lähde Euroopan keskuksista.

Tässä mielessä, jos näille ihmisille, joista nyt on kysymys, siis näille superbryssille, tämä alaraja, millä tällaisen veroedun saa, siis puolet Suomen verotuksesta, on 40 000 markkaa kuukaudessa, se on turhan paljon niille kyvyille, joita tänne usein on ulkomailta tulossa. Jos tänne jo-

tain tulee, niin tänne tulee sellaisia ottajia kuin Kvaerner, joka otti Masa-Yardsin sen jälkeen, kun olimme 2 miljardia maksaneet sen yhtiön velkoja.

Mitä tulee asiaan, josta kokoomus on täällä nostanut kysymystä, että kaikkien suurituloisten verotusta pitäisi alentaa, kyllähän teillä siihen erilaisia keinoja on. Olen huolestuneena pannut merkille, miten te olette privatisoimassa valtion-yhtiöitä ja käyttämässä niitä rahoja valtion budjetin kautta suurituloisille annettavien verohelpotusten alentamiseen ennen vaaleja. Tämä on, ed. Aittoniemi, vaalipropagandaa. Nuo tuolla salin oikealla laidalla ovat alentamassa suurituloisten verotusta ja panevat sen maksuun kansallisuusomaisuutta myymällä, valtionyhtiöitä privatisoimalla ja toimivat siinä asiassa vielä erinomaisen taitavasti ja valtiolle vahinkoa tuottavasti.

Ed. N i k u l a (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ed. Zyskowitz yritti muistuttaa siitä, että hallitus ei ole halunnut kiristää verorasitusta. Viittaan siihen, mitä sisäasiainministeri Pekkarinen sanoi taannoin. Taitaa olla tämän päivän lehdessä hänen puheensa osa, jossa hän toteaa, että suurituloisten verorasitusta kyllä voidaan kiristää; ei se heillä leivästä kiinni ole, hän sanoi.

Korostan sitä, että tässä ei ole kysymys valtiontaloudellisesta tärkeästä asiasta, vaan nimenomaan periaatteellisesta, mikä tuntuu paljon syvemmin suomalaisessa yhteiskunnassa kuin sinänsä kiusalliset säästötoimet. Ed. Luukkainen jo viittasi vihreiden veroesityksiin, joilla tarvittavia valtion tuloja voidaan lisätä ja sitä kautta selvittää tästä ahdingosta.

Ed. Aittoniemi, joka sanoi, että kysymyksessä on hakemusasiasia, pyytäisin, että lukekaa esityksen 5 §, josta käy hyvin selvästi ilmi, että alhaisen verokannan saavuttaminen on ulkomailta tulevalle palkansaajalle subjektiivinen oikeus eikä suinkaan mikään harkinnanvarainen etu.

Ed. A l h o (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ed. Zyskowitz muistutti, että opposition kannattaisi kritiikin sijasta miettiä säästölakien kohtaloa. No, minä en halua niitä miettiä lainkaan, vaan haluan tuoda esille, että jos oikeisto tai hallitus ylipäänsä on kiinnostunut verotuloista, mistä sen pitäisi kai olla kiinnostunut, sen sijaan että se pitää tuloverotusta niin korkealla tasolla, että Suomesta kansainvälistyvänä maana ei käytännössä voi tulla yhtään mitään, niin samaan aikaan pörssi kauppa on ollut va-

pautettuna jo useamman vuoden ajan leimaverosta sen vuoksi, kun laman oloissa pörssi kauppa ei käynyt lainkaan. Nyt se on ylittänyt jo kasinotalouden hulluimmatkin ajat, ja vielääkään ei kerätä leimaveroja. Ja ketkä tekevät pörssi kauppa? Myös ulkomaalaiset yritykset. Mitä tulonsiirtoa tämä nyt sitten on? Jos haluatte todella jotakin valtion kanssaan, niin kuin ymmärtäisin, että haluatte, niin kiireesti leimavero pörssi kauppaan.

Ed. K o s k i n e n (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ed. Taina vastusti asian lähettämistä lausunnolle sosiaali- ja terveysvaliokunnalle. Tämän voi kyllä ymmärtää sen vuoksi, että esitys on täysin epäsosiaalinen ja se ei sen vuoksi kuulu sinne. Mutta sen sijaan, jos tätä ihan asiakohtaisesti katsotaan, niin sosiaali- ja eläketurvastaan liittymät puoltavat kyllä asian tutkimista myös sosiaali- ja terveysvaliokunnassa. Erityisen tärkeää on asian fundeeraaminen perustuslakivaliokunnassa, koska tässä tosiaan asetettaisiin paitsi ulkomaalaisia ja suomalaisia eriarvoiseen asemaan, niin myös suomalaisia eriarvoiseen asemaan riippuen toisaalta tulotasosta ja riippuen siitä, ovatko he viitenä edellisenä vuonna olleet Suomessa verovelvollisia.

Jos ymmärrettäisiin hallituksen lähtökohtaa, että ulkomailta tulevia päteviä henkilöitä ei saada Suomeen ja tarvittaisiin erityistä verokohtelua, niin valittu keino sinäkin tilanteessa on täysin kelvoton. Vertailussa, jossa on kuutta maata selostettu, Tanska on ainoa, jossa on vähän samansuuntainen käytäntö kuin tämä esitys. Muissa on ihan järkevästi katsottu, että erityisistä syistä voidaan verohelpotuksia myöntää, mutta siinä ei suinkaan ole tulorajaa, että vain yritysjohtajille, ylipalkatuille henkilöille, vaan painopiste on pikemminkin tutkijapuolella ja juuri erityistä ammattitaitoa vaativissa tehtävissä, joissa ei Suomessa kerta kaikkiaan pätevää henkilöstöä ole. Tanskassa se on ehkä ymmärrettävää sen vuoksi, että on Carlsbergin ja Tuborgin panimoille tarvittu saksalaisia panimomestareita ja heitä ei ole saatu pienemmällä verotuksella tulemaan, mutta muut maat eivät tue mitenkään hallituksen esittämää mallia.

Mitä taas yritysjohtajien palkkaukseen tulee, niin kansainvälisissä vertailuissa yritysjohtajien palkat Suomessa ovat ainoat, jotka kestävät vertailussa muihin maihin. Sen sijaan työntekijöiden ja toimihenkilöiden palkat tällä hetkellä ovat jo pudonneet Euroopan keskitason alapuolelle.

Ed. L a i n e (vastauspuheenvuoro): Rouva puhemies! Kyllä hallituksen esitystä voi puolustella sitten kummallisella tavalla. Mielestäni hyvä esimerkki oli ed. Zyskowiczin puheenvuoro, jossa hän sanoi, että kun oppositio vastustaa säästölakeja, niin tarvitaan tällainen hallituksen esitys. Tämä loppu oli minun lisäykseni, mutta en voinut millään muulla tavoin ymmärtää hänen vastauspuheenvuoroaan, joka oli tarkoitettu vastaukseksi aikaisemmilte puheenvuoroille.

Sen sijaan, ed. Zyskowicz, te jätitte kokonaan kertomatta, miksi lakiesityksen pitää olla näin eriarvoisuutta lisäävä, tarkoitan näitä ehtoja. Pitää saada 40 000 markkaa kuukaudessa palkkaa, ennen kuin voi saada tämän kevennyksen. Yrityksestä, jonka palveluksessa asianomainen henkilö on, ulkomaalaisten pitää omistaa vähintään 25 prosenttia, niin kuin hallituksen esityksen perusteluissa sanotaan. Miksi, ed. Zyskowicz, te olette aina kiinnostunut suurituloisten verotuksen keventämisestä, aina, mutta olette valmis pienten ihmisten verotusta kiristämään, milloin arvonlisäverotuksella, milloin erilaisilla raippaveroilla? Sitä paitsi ette te, ed. Zyskowicz, edes suostunut hyväksymään sellaista lausumaa, jossa ehdotettiin, että hallitus voisi selvittää, onko presidentin vuosipalkkio saatettava verolle, edes siihen ette suostunut. Nyt jatkatte tätä linjaa antamalla suurituloisille uuden helpotuksen.

Ed. J a a k o n s a a r i (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Hallituspuolueiden edustajien, ed. Saariota kenties lukuun ottamatta, puheenvuorot osoittivat, minkälaiseen umpikujaan hallituksen talouspolitiikka on johtanut. Mitä korkeammaksi on annettu työttömyyden nousta, sen kireämmäksi on jouduttu verotusta kiristämään sen takia, että työttömyysturva täytyy jollain rahoittaa, ja sen vaikeammaksi tulee työllisyyden hoito. Nyt on vaarassa se, että Euroopan korkein verotus uhkaa katkaista sen mahdollisen nousun, joka on alkamassa ja jonka pitäisi poikia uusia työpaikkoja.

Hallituksen esityksessä, jota käsitellään, on oikea pyrkimys, mutta se selvästi loukkaa ihmisten oikeudentajua, ja sen takia se on erittäin vaarallinen. Senkään takia sen tehoon ei voi edes uskoa, koska hallitus on kaikilla muilla toimenpiteillä synnyttänyt Suomessa sellaista ilmapiiriä, mikä ei ole erityisen houkutteleva. Kun ulkomaisilta yritysjohtajilta ja tieteen ja tutkimuksen edustajilta kysytään, minkä takia he kenties tuli-

sivat Suomeen sijoittamaan tai muuten, he sanovat kolme tekijää: yhteiskuntarauha, maltillinen ammattiyhdistysliike, maailman paras infrastruktuuri, se, että täällä on korkea koulutus jne. Juuri nämä kaikkein keskeisimmät Suomen vetoimatekijät hallitus on kautensa aikana mahdollisimman tehokkaasti yrittänyt tuhota. Sen takia tämänkin asian houkuttelevuuteen on aivan mahdotonta uskoa puhumattakaan siitä, että se loukkaa kansalaisten oikeudentuntoa, ja se on aika vaarallista politiikassa.

Valtiovarainministeri V i i n a n e n : Rouva puhemies! Kyllähän esityksestä varsin värikään keskustelun saa aikaan. Oli odotettavissa, että näin tulee tapahtumaan. Mutta minusta on kuitenkin syytä välittää myös asian oikea puoli. Olisi toivottavaa, että näissä puheenvuoroissa vaivauduttaisiin siteeraamaan hallituksen esityksen perusteluja, minkä takia tällainen sinänsä kiusalliselta näyttävä esitys tänne saliin on tuotu.

On aivan päivänselvä tarve tällaisen lainsäädännön olemiseen. Se on todettu jo viimeisen vuoden aikana, ja olen tätä esitystä yrittänyt tuoda tänne jo hallituksen sisällä muutaman kerran aikaisemmin viime vuoden kuluessa. Todettiin kuitenkin järkevimmäksi tuoda se sen jälkeen, kun normaali budjetti on eduskunnassa läpi viety.

Tästähän hyvin helposti näkyy annettavan kuva, että hyvin löysäkästisesti annettaisiin verohelpotuksia ulkomaisille avainhenkilöille, yritysjohtajille ja muille asiantuntijoille, ulkomaisille aivoille, joita tämä maa todella tarvitsee. Sehän ei pidä paikkaansa, vaan ehdot, jotka tämän edun saamiseksi ovat olemassa, ovat äärimmäisen tiukat. Niitä ihmisiä tulee olemaan hyvin rajallinen määrä, huippuosaavia ihmisiä, joita kansainvälistyvät yritykset todella tarvitsevat. Se tarve tulee niistä yrityksistä, nimenomaan niistä yrityksistä, joissa on kansainvälistä omistusta tällä hetkellä varsin paljon ja omistus lisääntyy. Ja aivan selvästi niihin yrityksiin ei saada ulkomaisia osaajia, todella huippuosaajia, tällaisella verokannalla. Se on käytännön elämää, eikä sitä tosiasiain mikään muuksi muuta.

Minä uskon, että jokaiselle suomalaisellekin palkansaajalle on eduksi se, että tässä maassa on todella suurissa kansainvälistyvissä yrityksissä parhaita kykyjä, paras tietotaitoa omaavia ihmisiä. Kyllä se takaa niiden sijoitusten pysymisen maassa ja niiden sijoitusten tekemisen tähän maahan toisella tavalla kuin tällä hetkellä. Meillä

edelleenkin tässä maassa kulkee tahoja, jotka työkseen selvittävät eri maiden verojärjestelmiä ja investointiedellytyksiä ja -mahdollisuuksia, ja joka kerta törmätään avainhenkilöiden verotuskysymyksiin. Se karkottaa ulkomaisia omistajia, ja myöskään suomalaisiin yrityksiin, kansainvälisiin yrityksiin, jotka ovat valtionkin omistuksessa ja toisaalta toimivat ulkomailla, ei saada tulemaan sellaisia yritysjohtajia tai muita osajia, joita tänne maahan tarvittaisiin. Jos me nyt sitten annamme hyppyselliselle ihmisä erityisedun ja saamme tähän kansakuntaan jotain uutta osaamista ja varallisuutta, ei sitä kannata kadehtia. Hyödynnetään ne ihmiset ja saadaan tänne maahan työpaikkoja ja kansainvälisiä sijoittumisia. Niitähän täällä on kaivattu.

Täällähän on virinnyt viime aikoina varsin merkittäviä keskustelua varmasti ulkomaisten sijoittajien vinkkelistä katsoen. Me olemme energiaratkaisussamme tehneet varsin omaperäisiä ratkaisuja, jotka ovat kummastuttaneet varmasti sellaisia sijoittajia, joita energia-asiat kiinnostavat. (Ed. Jaakonsaari: Ei ollenkaan omaperäisiä!) Siitäkään tosiasia ei nyt päästä mihinkään. Sekin asia on signaali ulospäin. Pääomavero-rosentista keskustellaan aina silloin tällöin, mikä sekin luo epävarmuutta sijoitusilmapiiriin. (Ed. Tennilä: Nyt sai presidenttikin osansa!) Raaka-aineen hinnassa suomalaiselle metsäteollisuudelle on menty omille teille, jotka eivät näkään rohkaise välttämättä tekemään sijoituksia Suomeen. Tästä asiasta annetaan sellainen kuva, että me emme halua tänne yhtään huippuosavaa korkeapalkkaista ihmistä, saati sitten, että heille kesämökki Suomesta myytäisiin, sehän nyt olisi kardinaalivirhe. (Ed. Saario: Täytyy joku raja olla!) Samanlaisia leimaveroväläytyksiä ja muita EY-vastaisia kannanottoja tulee, kansainvälistymisen vastaisia kannanottoja täältä viljellen ulospäin. Se ei todellakaan tiedä hyvää sille, että tulevaisuudessa voitaisiin saada nimenomaan kansainvälistyvien ja kansainvälisten yritysten sijoituksia Suomeen.

Kun esitystä lukee, niin reunaehdothan tämän edun saamiseksi ovat erittäin tiukat. (Ed. Tennilä: Pitää olla ainakin tarpeeksi iso palkka!) Ne ovat varmasti niin tiukat, että voitte olla vakuutettuja siitä, että minä en tule jakamaan niitä lupauksia löyhäkätisesti, mutta tarpeeseen tulen ilmielin niitä myöntämään. Kun laki on vielä määräaikainen, siitäkin tuskasta päästään eroon, jos siltä näyttää. Toivoisin, että tämä keskustelu etenisi kiihkottomasti ja nähtäisiin metsä puilta.

Ed. Hautala (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Viinanen sanoi, että verohelpotuksia myönnetään vain hyvin rajalliselle määrälle henkilöitä. Ylimyksiä on aina ollut hyvin rajallinen määrä, joten ei tässä sinänsä mitään uutta ole. On ihan selvää, että tämä johtaa siihen sinänsä ihan oikeutettuun vaatimukseen, että myös suomalaisilla ylimyksillä täytyy olla nykyistä alempi tuloverotaso. Mitäs siitä sitten seuraa? Mielestäni olisi reilumpaa, että te aloittaisitte koko hyvin ansaitsevan väestönsä verotusta alentamalla. Tämä on mielestäni hyvin kiero peliä.

Sitä paitsi olisi parempi kilpailla vaikka hyvällä päivähoidolla, kun hankitaan ulkomaisia asiantuntijoita ja avainhenkilöitä Suomeen. Uskon, että monet ulkomaiset asiantuntijat, naiset, puoliset, arvostaisivat sitä, että meillä on hyvin toimiva päivähoitojärjestelmä, jota ei rahoiteta ilman verotuloja. Näin on asia. Pitäkää nyt huolta siitä, että alle kouluikäisillä on päivähoitopaikka. Tällaisiin uudistuksiinhan ei nyt ole ollut halua, kun näitä halutaan perua.

Ainoa lohtu hallituksen esityksessä mielestäni on se, että ehkä sen jälkeen suomalaisten ulkomaalaisviha kohdistuu varakkaisiin yritysjohtajiin, jotka voivat puikkia pakoon erityissuojattujen mersujensa suojissa. Silloin ehkä suojattomat, hädänalaiset pakolaiset ja muut katutason ulkomaalaiset pääsevät vähän vähemmällä. He eivät sitten enää olekaan ainoita suomalaisen yhteiskunnan "siivellä eläjiä".

Ed. Pulliainen (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Viinanen ansaitsee siinä suhteessa aina kiitoksen, että hän on opilleen ja tyylilleen hyvin uskollinen, niin kuin äskeinenkin puheenvuoro oli linjassa sen kanssa, mitä hän on täällä aikaisemminkin todennut.

Totean kuitenkin, että suomalaisen osaamisen ja itsetunnon kannalta tämä oli aika murhaava puheenvuoro. Siinä "sisäläiset" osaajat asetettiin roskaporukkaan "ulkolaisten" osaajien rinnalla. Ei nähty, että 616 000 työttömän joukossa olisi enää yhtään toivoa mihinkään osaamiseen, minäänlaista pontta. Kun arvoisa ministeri kiinnittää aina huomiota siihen, että me täältä lähetämme kurjia signaaleja, kun me emme aina ymmärrä sitä, mitä hallitus aikoo, ja tue sitä, niin kyllä nyt lähti aika raju signaali sisäläisten joukkoon tässä maassa siitä, millä tavalla noteerataan sisäläisten osaaminen ja kyky tulevaisuutta ajatellen, eli ulkomaalaiset ennen muuta. (Ed. Jaakonsaari: Joukkotyöttömyys ja leipäjonot ovat signaaleja!)

Yhdestä asiasta kuitenkin toteaisin, että olemme kerrankin ministerin kanssa samaa mieltä: ei kesämökkiä ulkomaalaisille!

Valtiovarainministeri V i i n a n e n : Arvoisa puhemies! Minä haluan antaa kesämökin myös ulkomaalaisille. Kyllä tässä maassa tilaa on antaa (Ed. Jaakonsaari: Siis ihan lahjaksi?) — myymällä, ei täällä kukaan lahjoita. Saahan niitä lahjoittaakin, jos joku haluaa niin tehdä. (Ed. Vähänäkki: Pitääkö leimavero maksaa?)

Korostan vielä lisäksi sitä, että täytyy ajatella sitä yritystä, joka on tehnyt tähän maahan sen mittaluokan sijoituksia suomalaiseen yritykseen, olkoonpa raja, 25 prosenttia, ylitetty. Kyllä silläkin sijoituksella, omistajalla on tietty intressi saada tänne omia ihmisiään esimerkiksi jatkamaan tuotekehitystä ja vahvistamaan suomalaista, kansainvälistyvää yritystä. Toisaalta on myös intressi saada tänne omia miehiä johtoon vahtimaan, että sitä yritystä ja omaisuutta hoidetaan ja kehitetään sillä tavalla kuin sijoitus edellyttää. Siitähän tässä asiassa on kysymys. Rohkenen epäillä, että ei näitä järjestelmiä mihinkään muihinkaan maihin ole tehty muun kuin sen takia, että niillä pyrittäisiin nimenomaan saamaan huippuosaamista ja varmistamaan sitä sijoitustoimintaa, jota kansainvälisesti esiintyy.

Viittaanpa sitten toiseen kysymykseen, joka ed. Pulliaistakin saattaa kiinnostaa, nimittäin Kansainväliseen metsäinstituuttiin, joka tähän maahan on perustettu. Senkin johtohenkilön eräs ehto on ollut se, että verotuskysymys saatetaan sille tasolle, joka kansainvälisesti on normaalkäytäntö. Se tulee samanlaisen tiukan harkinnan jälkeen myönnettäväksi, mikäli nämä ehdot täyttyvät.

Ed. N i k u l a (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Samoin kuin ed. Pulliainen, haluan antaa tunnustuksen sinänsä valtiovarainministeri Viinaselle. Hän on puolustanut huonoja ja yleisesti ottaen vastustettaviakin esityksiä aina hyvin tarmokkaasti ja perusteellisesti. Nyt näyttää jotenkin siltä, että tämän esityksen kanssa on ministeri Viinasellakin malmi särähtänyt, eli hän ei saa oikein tähän puolustukseen pondusta. Ne valtiovarainministerin yleiset puheenvuorot, joissa aiheina ovat energiatalous ja säästölait ja muut, tulevat kyllä entisellä komeudella.

Valtiovarainministeri Viinanen kiinnitti huomiota siihen, että sijoitusten pysyvyyden kannalta tällainen lainsäädäntö on tarpeen. Tämän kanssa tietysti jyrkässä ristiriidassa on se, että

laki on määräaikainen ja että tämä verohelpotus olisi määräaikainen. Ilmeisesti tässä hallitus tavastavi rakentaa poliittisia ansoja tulevalle hallitukselle, joka joutuu ratkaisemaan tältäkin osin, jos tämä laiksi säädetään, lain jatkamisen. Nykyiset hallituspuolueet ehkä pääsevät sitten grillaamaan oppositiota näillä samoilla argumenteilla, mutta valtiovarainministerin argumentiksi tämä ei ollut niin hyvä kuin monet hänen aikaisemmin muissa yhteyksissä esittämänsä.

Sitten edellytyksistä. Ministeri Viinanen sanoi, että tässä on tiukat edellytykset ja on arvoitettu ulkomaisia sijoituksia Suomessa. Jos me katsomme lakiesityksen 3 §:n 1 momentin 2 kohtaa, niin ulkomaisella yhteisöllä, joka on avainkäsite tässä, tarkoitetaan ulkomaisen yhteisön Suomessa elinkeinotoimintaa harjoittavaa kiinteää toimipaikkaa. Kiinteä toimipaikka on yksi huone ja mielellään postilaatikko tai ainakin postilokero. Tämän suuremmista investoinneista tässä ei tarvitse olla kysymys. Olettaisinkin, että tämä laki, jos se joskus voimaan tulee, tulee kyllä kirvoittamaan varsin monenlaisia kiertämisyrityksiä, mikä on verolaille aina kielteinen ominaisuus.

Ed. H ä m ä l ä i n e n (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Viinanen pyysi siiteeraamaan hallituksen esityksen perusteluja. Minäpä teen sen. Hallituksen esityksen perustelujen keskeinen kohta on ansiotulojen korkea verotus Suomessa. Hallitus nyt oikeastaan ensimmäistä kertaa itse myöntää korkean tuloverotuksen haitat mutta ryhtyy korjaamaan niitä väärästä päästä. Hallitus on enemmän huolissaan ulkomailta tulevan erityisosaamisen kohtelusta kuin siitä, että suomalainen erityisosaaminen tällä tuloverotuksen tasolla pakenee Suomesta. Hallituksen pitäisi olla huolissaan myös siitä, kuinka paljon Suomessa yleensä syntyy erityisosaamista, kun tutkimus- ja koulutusmäärärahat ja ministeri Viinasen esityksestä leikataan niin kuin on leikattu. Hallitus tällä esityksellä on oman veropolitiikkansa konkurssijulistuksen kansalaisille antanut. Hallitus nyt ensimmäistä kertaa myöntää kansalaisten olevan oikeassa siinä, kun he sanovat, että verotus on sietämättömän korkea. Mutta toimenpiteet, joihin tämän johdosta pitäisi ryhtyä, ovat täsmälleen päinvastaiset kuin mihin hallitus on ryhtynyt.

Ed. H a a v i s t o (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Viinanen luetteli toimiaan positiivisia signaaleita, joita Suomen

pitäisi antaa ulkomaille. Hän puhui energiaratkaisuista, puhui EU-kysymyksestä. En tiedä, onko häneltä jäänyt huomaamatta, että kyllä muissakin maissa näistä asioista keskustellaan vapaasti ja ollaan monta mieltä, myös toisella kannalla kuin ministeri Viinanen haluaisi olla. Ruotsissa oli ydinvoimakansanäänestys, joka päättyi samaan tulokseen kuin Suomessa syksyllä. Ranskassa on valtavia mielenosoituksia EU:n maatalouspolitiikkaa vastaan. Ei se mikään ihme ole, jos Suomessakin joskus Esplanadi täyttyy mielenosoittajista. Emme me voi olla mikään luokan mallioppilas eikä meidän tule sellainen olla. Kyllä täälläkin pitää käydä aktiivista yhteiskunnallista keskustelua.

Mutta ne signaalit, joita ministeri Viinanen mielestäni vähättelee, ovat pohjoismaiset hyvinvointiyhteiskuntasignaalit, tasa-arvoisuuskysymys, kansalaisten yhdenmukaisuus lain edessä ja muuta. Nämä ovat tärkeitä suomalaisia ja pohjoismaisia signaaleita. Ne ovat myös signaaleita, jotka sijoittajille, jotka tulevat Suomeen, merkitsevät paljon, kuten ed. Jaakonsaari sanoi. Ministeri Viinanen käsittelee tätä asiaa hyvin suppeasti yksittäisen ulkomaalaisen yrityksen näkökulmasta mutta on unohtanut kyllä suomalaisen yhteiskunnan keskeiset hyvinvointitekijät.

Valtiovarainministeri Viinanen: Rouva puhemies! Ed. Hämäläiselle on syytä korjata, että ei hallitus ole ensimmäistä kertaa todistamassa sen puolesta, että tuloverotus olisi korkea. Kyllä minä olen sitä jokaisessa puheenvuorossani valitellut ja erityisesti silloin, kun palkansaajajärjestöjen toimesta on haluttu ottaa veroja lisää sen sijaan, että säästöjä olisi tehty. Oppositiolle, niin kuin teille kaikille, tarjoutuu erinomainen mahdollisuus edistää asiaa, jotta tuloveroja saataisiin alaspäin. Tänne tulee sellainen säästöpaketti aikanaan, joka mahdollistaa edes harkita niitä asioita. Ollaan sitten samaa mieltä sen tavoitteen eteenpäin viemisestä, että tuloveroja saataisiin alas, mutta muuten ne eivät tule, jollei menoja saada kuriin.

Mitä tulee tutkimus- ja tuotekehitysrähoihin, ed. Hämäläinen, niin kyllä tällä hallituskaudella sille sektorille on rahaa laitettu enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Tämä on kyllä käytännön tosiasia. Siitä ei päästä mihinkään.

Vielä edelleen totean ed. Haavistolle keskusteluista, joihin viittasin puheenvuorossani, ulkomaisten, sijoituspaikkaa etsivien konsulttien kanssa käydyistä keskusteluista. Kyllä ratkaisevaa on tämän maan verotus ja sen pysyvyys al-

haisemmalla tasolla ja yritysverotuksen pysyvyys. Kyllä heille voi tietysti näitä tasa-arvoja ja päivähoitoja selitellä, mutta useimmat haluavat päivähoitonsa hoitaa muuten kuin holhousyhteiskunnan toimesta, omilla rahoillaan sillä tavalla kuin itse haluavat.

Ed. Ukkola (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Harvinaista kyllä tällä kertaa olen ehdottomasti samaa mieltä kuin ed. Pulliainen ministeri Viinanen puheen yleisävyydestä eli siitä, että suomalainen osaaminen ja itsetunto kyllä nyt manattiin maan rakoon. Voi kysyä, kun katsoo, mihin suomalainen yhteiskunta on näinä viime vuosina ajautunut, onko se ajautunut sen takia, että suomalainen osaaminen ja avainhenkilöstö on jo häipynyt tästä maasta ja jäljelle on jäänyt vain typeriä pönttö-örläitä niin yritysten johtoon kuin politiikan johtoonkin. Voi kysyä, johtuuko meidän maamme korkeasta tuloverotuksesta se, että ne viisaat aivot tästä maasta ovat jo menneet ja sen vuoksi olemme tässä tilanteessa ja tehneet sellaisia virheitä kuin aikoinaan olemme tehneet. Voi myös kysyä, minkälaisen signaalin tämä lakiesitys ja ministeri Viinanen puheet antavat mahdollisesti tänne vielä jääneille aivoille ja avainhenkilöille. Käsitteäkseni he ottavat ja lähtevät Suomesta ja pääättelevät, että muualla ainakin verotuksen taso ja työn arvostus sitä kautta on parempaa kuin Suomessa.

Ed. Varpasuo merkitään läsnä olevaksi.

Ed. Ojala (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ministeri Viinanen, joka nyt ei ole enää täällä paikalla, kehotti lukemaan perusteluja. Olen lukenut. Perustelut ovat todella varsin merkillisiä. Kun ministeri Viinanenkin sanoi, että tänne pitäisi saada huippuasiantuntijoita, niin perusteluissa todetaan, että riittävän korkea vähimmäispalkkamäärä kuukaudessa osoittaa, että kysymyksessä on vaativa tehtävä. Kaikkien pankkiskandaalien ja muiden konkurssien jälkeen onkin syytä kysyä, palkkako osoittaa, milloin on kyseessä vaativa tehtävä. Itse ainakin oletan, että nimenomaan monet yliopistoprofessorit ulkomailta olisivat paljon tärkeämpiä suomalaiselle yhteiskunnalle, mutta heidän palkkatasonsa ei kyllä yleensä ylitä 40 000:ta tai yllä lähellekään 40 000 markkaa, kun monet konkurssikypsien yritysten kenties eurooppalaiset

johtajat saavat 50 000 markkaa ja ehkä enemmänkin palkkaa.

Toinen asia, mikä kiinnittää huomiota, on se, että täällä todetaan, että kun nämä ulkomaiset ns. huippuasiantuntijat, jotka tienaa runsaasti, olisivat Suomessa vain lyhyen ajan eli kolme vuotta voisivat saada tätä veronalennusta, niin tämä veroale on perusteltua heille, koska he todennäköisesti eivät käytä julkisia palveluita, mitä suomalaiset veronmaksajat maksavat. Tämähän on tietysti tämän hallituksen linjan mukaista, eli pyritään saamaan eri väestöryhmät vastakkain. Kun meillä on lähtökohtana pohjoismaisessa hyvinvointiyhteiskunnassa se, että kaikki kansalaiset osallistuvat palvelujen kustantamiseen riippumatta siitä, käyttävätkö he palveluja, niin se on minusta oikein, koska se antaa turvaa minulle. Vaikka minä en itse välttämättä tarvitsekaan lapsilleni, joita ei ole, koulupalveluja, mielelläni veronmaksajana maksan, että suomalaiset lapset voivat olla turvassa ja käydä koulua. Mutta tässä perustellaan, että kun nämä eivät kenties palveluja käytä, niin ei tarvitse osallistua. Tämä lietsoo nimenomaan Suomessakin ihmisiä ajattelemaan vain omaa etuaan. Jos minulla ei ole lapsia, en kannan vastuuta lapsista. Jos olen terve, en kannan huolta sairaista. Jos en ole vammainen, en välitä vammaisista jne.

Ed. H e l l e (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Täällä on todettu, että ministeri Viinanen oli hyvin linjakas. Ehkä hän olikin, mutta itse olin kyllä havaitsevinani hänen puheenvuorossaan huomattavan suurta ärtyneisyyttä, hermostuneisuutta ja ilmeisesti katkeroituneisuutta. Tiedä sitten, mistä se johtuu.

Kun ministeri Viinanen puhui siitä, että ulkomaalaiset ihmiset eivät välitä siitä, minkälaiset palvelut Suomessa ovat, minkälainen yhteiskunnallinen struktuuri meillä on, en usko tätä. En usko, että he olisivat niin kapeakatseisia. Oletan, että ulkomaalaiset henkilöt antavat hyvin suurta arvoa turvallisuudelle, sille että Suomessa esimerkiksi pystytään liikkumaan vallan toisella tavalla kuin monissa muissa maailman pääkaupungeissa. Siinä mielessä tällä on oma arvonsa. On valitettavaa, että tämän hallituksen politiikka on kyllä viemässä tätä turvallisuutta, niin fyysistä turvallisuutta kuin psyykkistä turvallisuutta, yhä vähemmäksi.

Kun ministeri Viinanen puhui avainhenkilöistä, niin hän ei juurikaan puhu avainlapsista. Näistä tulisi kyllä joskus kantaa huolta hallituksen ministerienkin. Valitettavan harvoin myös

asianomaisen alan ministerit ovat kantaneet näistä asioista huolta.

Kaiken kaikkiaan on hyvä, että tässä yhteydessä keskustellaan, vaikka asia sinänsä taloudellisesti ei ole suuri, mutta tämä on moraalisesti aikamoinen esitys.

Ed. S a s i: Arvoisa puhemies! Hallituksen esitys, vaikka sitä ei ole kovin selvästi tekstiin kirjoitettu, on selvä tunnustus siitä, että tuloverotus Suomessa on kansainvälisesti katsottuna aivan liian ankara. Hyvin myönteistä on se, että tässä salissa yleisesti on myös tunnustettu se, että meidän tuloverotuksemme ylimmät veroprosentit ovat liian korkeita ja että tulee pyrkiä yhdessä tuloverotuksen keventämiseen. Toivon, että tämä linja kaikkien puheenvuoron käyttäjien osalta myös jatkossa pitää.

Hallituksen ohjelmassa lähdettiin siitä, että Suomen verojärjestelmän kansainvälinen kilpailukyky tulee turvata. Valitettavasti tämä esitys osoittaa sen, että tätä tavoitetta ei ole saavutettu, vaan Suomen tuloverojärjestelmällä tänä päivänä ei ole lainkaan kansainvälistä kilpailukykyä. Se tulisi nyt pyrkiä palauttamaan.

Ongelma hallituksen esityksessä on se, että nyt puututaan ongelman seurauksiin eli siihen, että syntyy tiettyjä häiriöitä siitä, että verotus meillä on niin ankaraa, mutta ei ongelman syihin. Täytyy aina muistaa, että tämä hallituksen esitys ei ole mikään ratkaisu, jos ajatellaan itse ongelmaa. Se on erityisen ongelmallista koko hallituksen esityksen suhteen, että jos hyväksytään tällaisia erityisiä, erillisiä poikkeuslakeja, tulee entistä lähemmäksi se tilanne, jossa itse ongelmaan ei puututa lainkaan vaan yritetään erilaisilla kikkakonsteilla pyrkiä välttymään siltä, että jouduttaisiin itse ongelman ytimeen puuttumaan, joten tässä suhteessa pitäisi katsoa, missä on se syy eikä millä tavalla voidaan pyrkiä näitä seurauksia lieventämään.

Haluan myös korostaa sitä, että kansainvälinen kilpailukyky on erityisen ongelmallinen siitä syystä, että on erityisen suuria paineita suomalaisilla tutkijoilla, huippujohtajilla, siirtyä työskentelemään ulkomaille ja käyttää Suomessa saamansa koulutus, tietotaito, ulkomailla. Näille suomalaisille, jotka ovat huomattavasti suurempi riskiryhmä kuin Suomeen ulkomailta tulevat ammattijohtajat, tämä hallituksen esitys on erityisen ongelmallinen eikä tuo mitään ongelman ratkaisua. Tärkeätä onkin se, että mahdollisimman pikaisesti hallitus ottaisi tehtäväkseen tuloverotuksen keventämisen.

Arvoisa puhemies! Hallituksen esityksessä on sitten lukuisa joukko erityisiä ongelmia, jotka täytyy pyrkiä ratkaisemaan, ennen kuin esitys voidaan hyväksyä.

Ensinnäkin, jos mennään vielä ihan itse perusteluihin, hallituksen lähtökohtana on se, että investoinnit lisääntyvät, jos tällainen hallituksen esitys hyväksytään. On vain esitetty tämä väite. Mitään selvitystä tai tutkimusta tuon väitteen perusteeksi ei ylipäättänsä ole olemassa.

Minun täytyy sanoa, että en ole ainakaan itse huomannut erityistä ongelmaa siinä, että joku henkilö kieltäytyisi muuttamasta Suomeen, tekevästä töistä Suomessa pelkästään siitä syystä, että meillä tuloverotus on niin ankaraa. Täytyy myös todeta se, että hallituksen esityksen perusteluissa ja myöskään pykälissä ei esitetä edellytykseksi sitä, että ulkomainen yritys investoisi Suomeen tai laajentaisi toimintaansa, jotta tämän tyyppisen veroetuuden voisi saada. Eli en oikein usko investointien, lisääntyvän ulkomaisen yritystoiminnan ja verohelpotuksen yhteyteen.

Toinen ongelma on se, että koko veron tuotto menee valtiolle. Jos me ajattelemme niitä palveluita, joita kansalainen käyttää, myös ulkomaalainen Suomessa ollessaan, suurimman osan niistä tuottavat kunnat, ja oikeastaan oikeampi veronsaaja olisikin paikallinen kunta, missä henkilö asuu, eikä valtio.

Kolmas ongelma on se, että on asetettu 40 000 markan raja. Jos tänne tulee ulkomaalainen johtaja, tutkija, jonka palkka on 39 000 markkaa, hän maksaa normaalisti Suomen tuloveroasteikon mukaisesti veroa. Mutta jos hänen ansionsa nouseekin 40 000 markkaan, hänen veroprosenttinsa putoaa noin 55—60:stä yhtäkkiä 35:een. Tietysti tämä johtaa siihen, että palkkapaineet paremmissa tuloryhmissä nousevat siten, että pyritään saavuttamaan tuo 40 000 markan raja. Joissakin tapauksissa se ei ole varmasti kovinkaan tarkoituksenmukaista. Tällainen tietty epäjatkuvuus verotuksessa on aina hyvin ongelmallista ja hyvin vaikeata.

Neljäntenä ongelmana näen sen, että tämä hallituksen esityshän ei ole kilpailuneutraali. Tämä antaa veroetuuden vain niille henkilöille, jotka työskentelevät yrityksissä, joissa on merkittävä ulkomaalainen omistus. Kai pitäisi pyrkiä lähtemään siitä, että yritystoiminnassa yhdenmukaisesti pyritään kohtelemaan kaikkia yrityksiä. Tässä suhteessa kai pitäisi lähteä siitä, että myös kotimainen yritys, joka palkkaa ulkomaisen toimihenkilön, saisi saman etuuden. Täs-

säkin suhteessa voidaan sanoa, että tämä aiheuttaa kilpailuhahtaa nimenomaan suomalaisille yrityksille.

Ongelmia myös voi aiheutua siitä, että ei ole kovinkaan vaikeata löytää porsaanreikiä hallituksen esityksen osalta. Suomalainen yhtiö perustaa tytäryhtiön ulkomaille, joka taas perustaa sitten yhtiön Suomeen ja tällä tavalla pyrkii saamaan johtohenkilöt tämän etuuden piiriin. Tällaisia porsaanreikiä helposti voidaan pyrkiä laajemminkin mittakaavassa hyödyntämään, jolloin hallituksen esityksestä toteutuessaan tulee varsin ongelmallinen.

Myös se muodostaa jonkinlaisen ongelman, että nyt henkilö, joka ulkomailta muuttaa Suomeen ja jolla on palkka yli 40 000 markkaa, pääsee ensinnäkin lähdeveron piiriin omasta palkkatulostaan, pääomatulostaan hän maksaa pääomatuloveroprosentin mukaisesti ja sitten se tulo, joka jää kaiken tämän ulkopuolelle, joutuu progressiivisen veroasteikon piiriin, joten voidaan sanoa, että kokonaisverotus muodostuu poikkeuksellisen edulliseksi tällaisen henkilön osalta. Voidaan sanoa, että tätäkään ei varmasti voi pitää aivan tarkoituksenmukaisena.

Arvoisa puhemies! Hyvin voidaan kysyä sitä, miksei tehdä niin, että rehellisesti maksetaan sellainen palkka, kuin Suomeen tuleva työntekijä haluaa. Ymmärrän sen, että Suomeen muuttava henkilö kysyy, paljonko on hänen nettopalkkansa, paljonko hänelle jää käteen, mutta en näe mitään ongelmaa siinä, ettei ihan rehellisesti näytetä se, paljonko Suomessa täytyy palkkaa maksaa, jotta ulkomainen henkilö saa sen palkan, joka on hänen mielestään kilpailukykyinen ja jolla palkalla hän on valmis siirtymään Suomeen työhön. Eli aina pitäisi pyrkiä välttämään kikkailua ja toimimaan asianmukaisesti ja normaallilla tavalla.

Erityisiä ongelmia kaiken kaikkiaan tämän esityksen osalta ovat, että tässä yhdenvertaisuus suomalaisten ja suomalaisten ja ulkomaisten välillä ei missään suhteessa toteudu ja että tämä hallituksen esitys antaa merkittäviä mahdollisuuksia myös veronkiertoon.

Arvoisa puhemies! Lähdän siitä, että valtiovarainvaliokunnan verojaostossa täytyy hyvin huolellisesti arvioida hallituksen esitys ja sen tarkoituksenmukaisuus ja myös mahdolliset vaihtoehdot esitetyille toteuttamismallille. Jos ulkomaalainen henkilö muuttaa Suomeen, korvausten osalta, joita hänelle maksetaan siitä, että hän muuttaa Suomeen, että hänellä on poikkeuksellisen korkeat asumiskustannukset täällä, että hän

mahdollisesti joutuu maksamaan erityisiä kustannuksia lasten koulutuksesta, siltä osin kuin hän saa erityisiä korvauksia näistä, on mielestäni luonnollista se, että niitten verovapaus turvataan.

Toinen keino, jota voitaisiin hyvinkin ajatella, on se, että katsottaisiin, mistä maasta henkilö muuttaa Suomeen, ja sovellettaisiin, jos ei Suomen veroasteikkoja, niin hänen oman kotimaansa veroprosentteja hänen tuloonsa, jolloin ainakin voitaisiin sanoa, että hänen verotuksensa ei kiristyisi, mutta tällaisia erityisuuksia, mitä 35 prosentin verokanta merkitsee, ei kuitenkaan myönnettäisi. Tällä tavalla, voitaisiin sanoa, oltaisiin jossain määrin kuitenkin normaalissa tilanteessa.

Täytyy sanoa, että olen viime aikoina kiinnittänyt muutoinkin huomiota siihen, että meillä on kansainvälisesti kehityksessä oma rälssisäätynsä, jossa kansainväliset järjestöt maksavat huippupalkkoja, joissa ei ole lainkaan verotusta tai erityisen alhainen verotus. Voidaan sanoa, että tämä ei varmastikaan ole tarkoituksenmukaista siinä tilanteessa, kun maailma kansainvälistyy. Pitäisi kaiketi nimenomaan lähteä siitä, että pyritään mahdollisimman yhtenäiseen tuloverotukseen kaikkialla Euroopassa ja ihmiset liikkueensa maksavat normaalisti tuloveron siihen maahan, missä he työskentelevät. Vain tällä tavalla voidaan muodostaa pitkällä tähtäimellä kestävä pohja verotukselle.

Jos tällaisilla erityisjärjestelyillä, mitä hallitus esittää, maat alkavat kilpailla keskenään, kuka alhaisimmalla verotuksella saa asiantuntijoita omaan maahansa, niin loppujen lopuksi päädytään erittäin epäterveeseen tilanteeseen, ja sitä politiikkaa mielestäni ei voida pyrkiä edistämään.

Arvoisa puhemies! Kaiken kaikkiaan voidaan sanoa, että niissä olosuhteissa, joissa palkansajien tuloverotus on kasvanut hyvin huomattavasti viime vuosien aikana, tätä voidaan pitää myös vääränä signaalina kaiken kaikkiaan. Mielestäni hyvin tarkasti tulee pyrkiä harkitsemaan ylipääntänsä koko hallituksen esityksen tarkoituksenmukaisuutta. Olennaista mielestäni on se, että kun asiaa käsitellään, haluan kyllä, että myös hallitus omalta osaltaan tulee kertomaan, mihin toimenpiteisiin se on ryhtynyt varsinaisen ongelman eli huippukorkean tuloverotuksen alentamiseksi Suomessa.

Sisäasiainministeri P e k k a r i n e n : Arvoisa puhemies! Myös minusta on tavattoman tärkeää,

että eduskunta ja sen asianomainen jaosto käy hyvin tarkasti läpi tämän lakiesityksen, niin kuin tietysti kaikki muutkin lakiesitykset, mutta erityisen tarkasti sen takia, että tässä on ilmeisiä vaaroja löytymässä erilaisten porsaanreikien olemassaololle. Ne pitää tukkia, sikäli kuin tämä esitys sellaisia todella sisältää. (Ed. Helle: Saako hallituksen esityksiä siis muuttaa täällä?) — Varmasti saa, koska se alkuperäinen tahto, mikä hallituksella tässä on ollut, ei ole sisältänyt sellaisia porsaanreikiä, mihin ed. Sasi mahdollisina sellaisina viittasi.

Haluan kuitenkin, arvoisa puhemies, tässä yhteydessä kiinnittää huomiota siihen, että pääntalouden tälle menettelylle säädettiin jo kauan aikaa sitten. (Ed. Nikula: Miettusen hallituksen aikana!) — Siitä on kauan aikaa. (Ed. Nikula: 1976!) — Aivan oikein! Silloisesta eduskunnasta löytyi reilu enemmistö hyväksymään silloisen menettelyn. — Pohjoismaiden Investointipankin yhteydessä avattiin pää tälle menettelylle. Eikä vain tälle menettelylle, mistä nyt on tässä kysymys, vaan huomattavasti höllemmälle tavalle, koska PIPin tapauksessahan myös sellainen suomalainen, joka käy olemassa esimerkiksi Ruotsissa tietyn vuosimäärän ja palaa tänne, voi päästä höllemmän verokohtelun piiriin. Siellä on vielä höllempi menettely tällä hetkellä nyt jo usean vuoden ajan ollut olevaa totuutta Pohjoismaiden Investointipankin yhteydessä.

Kiinnitin myös asian valmistelun yhteydessä hallituksen piirissä tähän seikkaan huomiota. Minusta on paikallaan, että arvioidaan se, onko tähän mennessä oltu liian leväperäisiä PIPin kohdalla. Pitääkö niitäkin säädöksiä muuttaa sitten, jos kerran muuttamaan mennään, niin kuin ed. Sasi sanoi?

Vielä kiinnitän huomiota siihen, että laajalti on vaadittu sitä, että erilaisten tutkimuslaitosten palveluksessa työskentelevät saisivat erilaisen verokohtelun, mm. Joensuusta tai sieltä päin olevan kansanedustajan taholta. Sinne on tulossa sellaisia tutkijoita, joiden kohdalla on nähty välttämättömäksi, että kokonaan verotta voidaan maksaa niille ihmisille palkkaa. Mikä erottaa tutkimuslaitoksen ja korkeaa teknologiaa soveltavan yksityisen yrityksen, koska se tutkimuslaitoskin voi olla tavalla taikka toisella yksityiseen elinkeinoelämään sidonnainen instanssi tai taho?

Ed. N i k u l a (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun on kuunnellut hallituspuolueiden edustajien puheenvuoroja, ilmeisesti on niin, että merkittävät hallitusryhmät kristillinen

liitto ja ruotsalainen kansanpuolue ovat enää esityksen takana. Kokoomuksen eduskuntaryhmän johdosta torjuttiin esitys. Ministeri Pekkarinen vaati, että eduskunta tutkii sen huolellisesti. Ministeri Viinanen totesi puheenvuorosaan, että tämä on ollut hallituksessa usean kerran esillä. Ihmettelen, mitä ministerit tekevät hallituksen istunnoissa, joissa esitystä tarjotaan, jos ei silloin puututa tähän vaan siirretään asia ikään kuin eduskunnan tehtäväksi. Sinänsä linja on tietysti oikea, että eduskunta päättää omalta osaltaan, mitä se hyväksyy ja mitä ei, mutta verrattuina moniin muihin hallituksen linjauksiin siitä, että pilkkuakaan ei saa muuttaa, puheenvuorot kokoomuksesta ja keskustasta ovat todella erikoisia.

Ministeri Pekkarinen otti esille Pohjoismaiden Investointipankin. Vuoden 1976 kesällä heille on 40 prosentin verokanta säädetty. Muistelen, että silloin oli vallassa pääministeri Miettusen ns. hättälahallitus. Saattaa olla, että muistan väärin. Joka tapauksessa silloin verokanta tuli 40 prosentiksi. Suhteessa muiden palkansaajien verotukseen ero ei ollut kovin merkittävä. Siinä oli taustalla myös se ajatus, että ulkomaiset, ruotsalaiset pankkiirit vapautetaan täällä ikään kuin tekevästä veroilmoitusta ja verotetaan klönttänä kuten merimiehet. Nyt heidänkin osaltaan tulee 5 prosentin alennus, kun verokanta muiden palkansaajien osalta on noussut aivan toisenlaisiin mittasuhteisiin kuin 1976 oli asianlaista.

Ed. Törnqvist (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Kun kuuntelee keskustelua, tulee mieleen, onkohan tämä laki taas yksi niistä lakiesityksistä, jotka on todella huonosti valmisteltu, kun yksi ja toinen hallituksen edustajista sanoutuu irti laista jo tässä vaiheessa.

Ed. Sasi korosti puheenvuorossaan sitä, että tuloverotus on Suomessa liian korkea. Nyt täytyy tietysti muistaa, mistä korkea tuloverotus johtuu. Sehän johtuu siitä, että valtion verotulot ovat romahtaneet. Siihen on yhtenä suurena syynä se, että meillä on työttömyys niin äärimmäisen korkea. Jos tuloverotusta kevennetään, mielestäni on päivänselvää, että sitä tulee keventää ensin pienituloisilta, koska ne tulot menevät suoraan kulutukseen. Jos sitä suurituloisilta vähennetään ensiksi, ne tulot menevät muuhun kuin kulutukseen, ne eivät tule yleisille markkinoille.

Minusta kaiken tämän ongelman ratkaisu olisi se, että suomalaisille saataisiin työtä, koska jos työtä saataisiin, saataisiin verotuloja ja samalla saataisiin myös edellytyksiä tuloverojen alenta-

miselle ja ennen kaikkea saataisiin edellytyksiä sille, ettei kohtalaisen hyvää sosiaaliturvaamme purettaisi.

Luin järkyttyneenä lauantain Helsingin Sanomista, että Suomessa on lapsille ilmestynyt riisitauteja moninkertainen määrä aikaisempiin vuosiin verrattuna. Tämä on yksi hälyttävä merkki siitä, että sosiaaliturvamme ja neuvolajärjestelmämme on pettämässä. Niin ei todella saa tapahtua.

Sisäasiainministeri P e k k a r i n e n : Arvoisa puhemies! Jatkamatta pitempään keskustelua haluan vain sanoa sen, että kun käytin äskeisen puheenvuoron, en minä sanoutunut irti hallituksen esityksestä eikä myöskään ymmärtääkseni ministeri Viinanen ole sellaista tehnyt. (Ed. Hämäläinen: Hän onkin ainoa, joka on sitä puolustanut!) — No, minä toivon ja uskon, että myös ministeri Viinanen on valmis siihen, että jos kerran on porsaanreikiä, ne pitää tukkia. Se oli minun sanomani ynnä se, että halusin kiinnittää eduskunnan huomiota siihen, mitä PIPin kohdalla on tehty.

Vielä kerran, ed. Nikula, PIPin nykysäädöksiin, siis tällä hetkellä vielä voimassa oleviin säädöksiin, on helpompi jopa suomalaisen päästä alhaisemman verokannan piiriin. Me olemme kaikki tämän sallineet. Silloin kun te, ed. Nikula, olitte aikoinaan hallituksessa, sen sallitte ettekä ryhtyneet sitä korjaamaan, eikä kukaan muukaan sitä epäkohtaa ole korjannut.

Ed. S a s i (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Haluan ed. Törnqvistille lyhyesti todeta, että ylipäättensä tuloverotus on Suomessa ongelma mutta kaikkein suurin ongelma on se, että meillä ylimmät veroprosentit ovat kansainvälisesti katsottuna kaikkein korkeimpia. Länsi-Euroopasta ei löydy ainoatakaan maata, jossa ylimmät tuloveroprosentit olisivat korkeammat kuin Suomessa. Jos otamme esimerkiksi akateemisen perheen, sen osalta Hollannissa on Suomea korkeampi verotus keskimäärin mutta Suomi on toisena. Ero seuraavaan, joka on Tanska, on melkoisen merkittävä: kun Suomessa veroprosentti on noin 33, Tanskassa se on 29.

Mutta todellakin haluan todeta sen, että jos tuloverotuksen alentamiseen pyritään, sen tulee toki tapahtua kaikilta osin. Jos otamme myös sosiaaliset tulonsiirrot huomioon, nimenomaan keskituloiset ovat verotuksen ja sosiaalisten tulonsiirtojen alenemisen kautta ehkä kaikkein vaikeimmassa tilanteessa tänä päivänä Suomessa.

Sitä kautta tulisi, joskin ongelma on yläpäässä, kuitenkin painopistettä pyrkiä kohdistamaan nimenomaan keskituloisille.

Arvoisa puhemies! Ed. Nikulalle haluan todeta, että hän on ilmeisesti vanhan poliittisen kulttuurin edustaja, kun hän on sitä mieltä, että mikään ei saa eduskunnassa muuttua vaan kaikki täytyy hyväksyä hallituksen esittämässä muodossa, ja hän on kovasti hämmästynyt siitä, että eduskunta huolellisesti perehtyisi esitykseen ja tekisi jonkin verran muutoksia. Toivon, että hänkin tulee uuden poliittisen kulttuurin kannattajaksi, jossa tosiaan eduskunnassakin voidaan tehdä muutoksia hallituksen esityksiin.

Ed. H ä m ä l ä i n e n : Arvoisa puhemies! Ministeri Pekkarinen epäili, että esillä olevassa hallituksen esityksessä on porsaanreikiä. Minä sanoisin, että siitä menee läpi emäsiäkkin.

On muuten mielenkiintoinen yhteensattuma, että kun käsittelemme hallituksen ensimmäistä esitystä eduskunnalle tältä vuodelta, siitä on tulossa eräänlainen Ahon—Viinasen hallituksen veropolitiikan symboli, suurituloisia suosivan veropolitiikan riemulaulu. Itse asiassa, jos tälle esitykselle jotakin mottoa haluaisi etsiä, sanoisin, että motoksi kelpaisi ”hallitus tekee sen itse”.

Olemme pian kolme vuotta oppositiosta käsin arvostelleet hallituksen talouspolitiikkaa siitä, että hallitus on romahduttanut koko Suomen kansantalouden. Olemme arvostelleet hallitusta siitä, että se on päästänyt tuloverotuksen ennätyskorkealle samalla, kun se ylpeilee alhaisella pääomaverotuksella. Hallitus ei ole tähän mennessä antanut tuumaakaan periksi veropolitiikassa opposition kritiikin alla, mutta nyt se oikeastaan tapahtuu. Hallitus myöntää itse oman veropolitiikkansa tuhoisat tulokset, se tekee sen oma-aloitteisesti mutta ei pyri korjaamaan perusasetelmaa. Se ei anna lupaustakaan kansalaisten tuloverotuksen helpottamisesta, ja tulevalle presidentillekin valtiovarainministeri antaa opintunteja alhaisen pääomaverotuksen autuudesta.

Ei riitä, että valitellaan tuloverotuksen korkeutta, niin kuin kokoomuslaiset ministeri Viinanen etunenässä tekevät. Pitää tehdä jotakin ja pitää harjoittaa sellaista talous- ja työllisyyspolitiikkaa, että alhaisemmalla tuloveroasteella voidaan kerätä valtion menojen katteeksi riittävä määrä tuloveroja.

Hallituksen esitys kaiken kaikkiaan on erittäin arveluttava. Se kaipa tarkkaa harkintaa. Lukuisissa puheenvuoroissa ja vastauspuheen-

vuoroissa on jo kerrottu niistä eriarvoisuuksista, joita esitys sisältää. Jos lisää kysymyksiä asiasta halutaan tehdä, voidaan kysyä, että jos halutaan erityishuojennuksia verotuksessa, miksi ne pitää kohdistaa nimenomaan ulkomaisten yritysten henkilöstöön. Miksi ei suomalaisille yrityksille voida antaa huojennuksia, jos ne tarvitsevat erityisosaamista kaipaavaa henkilöstöä? Miksi rajoitetaan yritysjohtajiin? Eikö pitäisi houkutelaa tieteentekijöitä, taiteenosaajia? Vai pitäisikö yleensä yrittää houkutelaa ketään?

Hallituksen esityksen perusteluista ilmenee, että esimerkiksi eurooppalaisen integraation sydämessä Alankomaissa vastaavan tapaisia huojennuksia myönnetään vain, jos erityisosaamista omaavia henkilöitä on rajallisesti tarjolla. Tällä hetkellä Suomessa on vielä tarjolla runsaasti erityisosaamista, runsaasti henkilöitä, jotka kuumeisesti odottavat saavansa omille tiedoilleen ja taidoilleen käyttöä työelämässä.

Muualla Euroopassa on yleensäkin valittu selvästi niukempi linja kuin Suomen hallitus nyt esittää. Muuttokustannusten korvaaminen ja veronhuojennukset niihin kohdistettuihin korvauksiin ovat vielä ymmärrettäviä. Norjankin veromalli on jotenkin ymmärrettävä. Siellä myönnetään yleinen vähennys, jolla korvataan ulkomaalaisille ne vähennykset, joita norjalaiset omassa tuloverotuksessaan saavat. Ymmärrettävää sen sijaan ei ole se eriarvoisuus, jota hallituksen esitys sisältää, ja koko esityksen peruslähtökohtia voi oudoksua. Hallitus nimittäin näyttää uskovon tuloverohelpotuksilla houkuttelevansa maahan ulkomaisia sijoituksia. Tätä koko peruslähtökohtaa minä rohkenen epäillä synkeästi. Investointien saaminen Suomeen riippuu huomattavasti enemmän pääoman tuotosta kuin tuloverotuksen helpotuksista tai edes pääomaverotuksen tasosta.

On syytä myös olla erittäin tarkkana siitä, ovatko esityksen sisältämät esteet riittäviä, ettei veronkiertomielessä ryhdyttäisi perustamaan suomalaisia yhtiöitä ulkomailta käsin ja sitä kautta hankkimaan henkilöstölle veronhuojennuksia.

Mutta ennen kaikkea, sen sijaan, että me olisimme huolissamme superjohtajien veronhuojennuksista, olivat kyseessä sitten ulkomaiset tai kotimaiset johtajat, pitäisi olla huolissaan tavalisen suomalaisen veronmaksajan, Suomen kansalaisen tavattoman korkeasta tuloveroasteesta. Hallitus myöntää itse valitsemansa linjan tuhoisuuden. Ainoa perustelu tälle on oikeastaan ollutkin suomalaisten ansiotulojen korkea verotus.

Tällä esityksellä valitettavasti tätä perusongelmaa ei pystytä ratkaisemaan.

Arvoisa puhemies! Huoli pitäisi kiinnittää yleiseen tuloveroasteen alentamiseen. Huomiota pitäisi kiinnittää suomalaisen koulutuksen ja tieteen tekemisen tasoon sen sijaan, että nykyinen hallitus on tehnyt sen uhanalaiseksi. Korkeatasoisella koulutuksella voidaan varmistaa, että kotimaastakin on saatavissa erityisosaamista, ja oikeudenmukaisella verotuksella puolestaan varmistetaan se, että suomalaisten työhalut säilyvät ja myös erityisosaaminen pysyy tämän maan, isänmaan, käytössä.

Arvoisa puhemies! Kannatan ed. Nikulan ehdotusta asian lähettämisestä lausunnolle perustuslakivaliokuntaan ja sosiaali- ja terveysvaliokuntaan. Samalla toivon hallituksen esitykselle lyhyttä ikää.

Ed. S e p p ä n e n (vastauspuheenvuoro): Arvoisa puhemies! Ed. Hämäläinen vaati verohelpotuksia. Kysyisin, miten tämä on sovittavissa sen näkemyksen kanssa, että hän oli itse hyväksymässä hallituksen verotaulukkoesitystä eli sosiaalidemokraatit hyväksyivät hallituksen taulukkoesityksen esittämättä siinä yhteydessä verohelpotuksia tai veronkiristysä. Mitä nyt on tapahtunut sellaista, että parissa kuukaudessa olette päätyneet eri linjoille hallituksen kanssa, mikä ei ollut tiedossa vielä silloin joulukuussa?

Ed. H e l l e : Arvoisa puhemies! Omalta osaltani kannatan myös ed. Nikulan ehdotusta valiokunnista. Sen lisäksi totean, että on ollut aika mielenkiintoista kuulla, kun kokoomuksen eduskuntaryhmän puheenjohtaja totesi, että porvarillinen hallitus on tehnyt Suomesta verohelvetin. Sehän on sinänsä totta, mutta harvoin on näin suoraan sanottu, että hallitus on täysin epäonnistunut. Sehän ei ole kyennyt nähdäkseen yhtään ohjelmakohtaansa toteuttamaan noin kolmen vuoden toimintansa aikana.

Mitä käsitteillä olevaan esitykseen tulee, täällä on jo moneen kertaan todettu, että esitys on erittäin epätasa-arvoinen, mutta toisaalta on myös todettu, että se sopii tietysti hyvin tämän keskustajohtoisen hallituksen linjaan, joka on koko ajan tavoitellutkin sellaista yhteiskuntaa, jossa tuloerot kasvavat, jossa palvelut heikkenevät, nimenomaan ne palvelut, jotka on tarkoitettu kaikelle kansalle, maksullisia palveluja sen sijaan suositaan. Tästä johtuen onkin aivan selvää, että vasemmistoliiton ryhmä ei ole hyväksymässä esitettyä ehdotusta, ei tässä vaiheessa, ja

jos siihen muutoksia saadaan, tuskinpa se muuttuu sellaiseksi, että se hyväksyttävissä on.

Kaiken kaikkiaan totean, koska en ole kovin innokas puhuja muutenkaan ja yksinpuhujia vielä vähemmän, että kun noin 112—113 hallituspuolueiden edustajaa on poissa, niin turha täällä on puhua sen enempää.

Ed. B a c k m a n : Arvoisa puhemies! Vaikka täällä hallituspuolueiden rivit ovatkin hyvin harvat, niin muutama sana kuitenkin esityksestä.

Veropolitiikka on hyvin keskeinen osa talouspolitiikkaa, mutta tämä keskustelu täällä tänäänkin on osoittanut, että se on keskeinen osa myös koko yhteiskuntapolitiikkaa. Erityisesti ministeri Viinasen lausunnot ovat jälleen osoittaneet, että hallitus vähät välittää suomalaisista työntekijöistä, puhuttiinpa pienituloisista, keskituloisista tai tässä tapauksessa hyvätuloisista suomalaisista työntekijöistä. Hallitukselle on aina tärkeämpää katsella rajojen taakse. Tämä lakiesityskin perustuu siihen lähtökohtaiseen olettamukseen, että kaikki hyvä tähän maahan tulee nykyisin ulkomailta, on se sitten ulkomaista pääomaa, ulkomaisia yrityksiä tai tässä tapauksessa ulkomaisia työntekijöitä. Kun lähtökohta on tällainen, on tietysti aika vaikea tässä salissa käydä asiasta mitään järjestelmällistä keskustelua. Lähtökohtamme asian käsittelyyn ovat täysin päinvastaiset.

Sosiaalidemokraattien mielestä tällä hetkellä keskeinen ongelma ei ole suinkaan ulkomaisten työntekijöiden korkea verorasitus tässä maassa vaan nimenomaan suomalaisten, niin pienituloisten, keskituloisten kuin hyvätuloisten korkea verorasitus. Koko veroasteemme on saatava alenemaan nimenomaan palkkatulojen osalta.

Hallitus on tältä osin kantanut erityistä huolta pääomatuloista ja älähtänyt sekä tulevalle presidentille että kaikille asiantuntijoille, jotka ovat olleet sitä mieltä, että tässä tilanteessa ei kovin suuri rike talouspoliittisesti olisi se, että pääomaveroaastetta voitaisiin jonkin verran korottaa ja tällä tavalla estää esimerkiksi sitä ongelmaa, johon tässäkin pyritään puuttumaan väärällä tavalla, eli pääomatulojen ja palkkatulojen välistä suurta veroeroa.

Kun tässä lähtökohdaksi on otettu nimenomaan ulkomaisen pääoman Suomeen saanti, niin keskustelussa on tullut riittävän hyvin jo esille se, että välttämättä tämä esitys ei tuo yhtään lisää pääomaa Suomeen, minkäänlaisia sidoksia sen suhteen ei ole. Kysymys on vain ulkomaalaisten tai vähemmän kuin viisi vuotta Suo-

messä oleskelleiden kotimaistenkin työntekijöiden tänne houkuttelemisesta. Tässä mielessä sidos ei ainakaan perustelujen kautta käy millään tavalla ilmi pääomatuonnin suhteen. Sen takia itse toivon asiantuntijavaiheessa valtiovarainvaliokunnan verojaostossa kuulevani, millä tavalla nimenomaan tämä esitys liittyy hallituksen koko talouspoliittiseen linjaan ja millä tavalla tämä tulisi parantamaan Suomen pääomatasetta.

Kun ed. Sasi täällä jo luetteli useita virheitä, mitä lakiesitys pitää sisällään, en niihin puutu. Haluan vain todeta, että ne verotuksen kiertokeinot, jotka tämä lakiesitys mahdollistaa, ovat hyvin moninaiset. Kun täällä on vähätelty esityksen esimerkiksi verohallinnolle aiheuttamaa työtä, niin välttämättä hakemusten käsittelyn osalta ei tulekaan ongelmia, mutta erilaisten jälkiseurauksien ja kiertoyritysten selvittäminen ja estäminen tulee aiheuttamaan myös verohallinnolle hyvin paljon työtä. Verohallintohan jo muutoinkin on tällä hetkellä erittäin suuren työpaineen alaisena.

Lopuksi haluan kiinnittää huomiota asiaan, johon täällä on jo joissakin puheenvuoroissa kiinnitetty huomiota, eli lakiesityksen kohtaan. Kun tässä puhutaan nyt pelkästään yritysten johtavasta henkilöstöstä tai tutkimuksen henkilöstöstä, niin se jättää ulos yhden osaluokan eli kulttuurin. Tämä ehkä omalta osaltaan kertoo myös hallituksen arvoperusteista. Jos joltakin osin Suomessa on selkeästi julkisuudessa käyty keskustelua niistä ongelmista, ettei ole saatu ulkomaista henkilöstöä Suomeen riittävässä määrin, niin se on koskenut nimenomaan kulttuuria. Esimerkiksi monia huippukapellimestreja, jotka olisivat olleet joissakin tapauksissa tänne tulossa työsuhteeseen, joka kestäisi vuoden, kaksi, kolme, ei ole saatu johtuen nimenomaan meidän korkeasta veroasteestamme. Tässä suhteessa tämä esitys ei myöskään eri työntekijäryhmien osalta ole tasavertainen, puhumatta- kaan että se kohtelee suomalaisia suhteessa ulkomaalaisiin työntekijöihin epäoikeudenmukaisesti.

Viimeisenä haluan esittää ihmettelyni jälleen kerran siitä, että nimenomaan Suomen keskusta-päähallituspuolueena on ollut mukana antamassa tällaista lakiesitystä. Kun keskusta nimenomaan oppositiossa ollessaan kiinnitti huomiota pieni- ja keskituloisten verorasitukseen, niin siltä osin keskusta ei ole tehnyt yhtään mitään tuon verorasituksen helpottamiseksi. Päinvastoin näiden kansalaisryhmien osalta verotusta on kiristetty koko ajan. Ensimmäinen tapa, jolla keskus-

ta nyt omia veronalennuspuheitaan näyttää lunnastavan, on puuttuminen ulkomaalaisten todella suuripalkkaisten johtajien verorasitukseen.

Ed. L a i n e : Rouva puhemies! Ed. Nikula luonnehti hallituksen esitystä iljettäväksi. Kun en pahempaa termiä nyt löydä, (Ed. Aittoniemi: Sikamainen!) niin ilmoitan olevani samaa mieltä.

Kiinnitän kuitenkin vielä huomiota siihen, että hallituksen esitystä on puheenvuoroissa perusteltu sillä, että maassa on niin korkea tuloverotus. Ehkä eräille puheenvuorojen käyttäjille, muun muassa ed. Sasille, joka muutoin mielestäni suhtautui tähän esitykseen aika kriittisesti, kannattaa kuitenkin muistuttaa siitä, että tuloverotuksen taso on säädetty tässä salissa hallituksen ehdotuksesta ja eduskunnan enemmistön päättäessä hyväksyä tuon hallituksen esityksen. Siitä tähän tämä tuloverotuksen korkeus on kiinni.

Mutta epäsuhte näkyy vielä voimakkaammin sen johdosta, että tämä sama eduskunta päätti alentaa pääomaverotuksen tason 25 prosenttiin, joka on Euroopan alhaisin. Epäsuhte näkyy myös sen seurauksena, että pääomatulot kokonaan eriytettiin progressiivisen verotuksen piiristä. Nehän olivat ennen progressiivisen verotuksen yhteydessä verotettavaa tuloa. Tämä on kasvattanut epäsuhdetta pääomatulojen ja tuloverotuksen välillä, samoin osinkotulojen vapauttaminen veroista.

Koska ed. Sasin puheenvuorossa käsiteltiin monia niitä kriittisiä näkökohtia, joita olin aikoinen tarkemmin tässä puheenvuorossani käsitellä, en halua nyt pitkittää eduskunnan istuntoa tältä osin. Pidän selvänä, että hallituksen esitystä ei voida hyväksyä, kuten muun muassa ed. Helle äsken sanoi. Toivon, että valtiovarainvaliokunta tekee ehdotuksen hallituksen esityksen hylkäämisestä pyydettyään sitä ennen perustuslakivaliokunnan ja sosiaali- ja terveysvaliokunnan lausunnon. Siis kannatan myös osaltani ed. Nikulan ehdotusta.

Ehkä vielä lyhyesti kuitenkin kertaan sen, mihin valtiovarainvaliokunnan tulisi vastata: Minkä vuoksi tuo raja, palkan määrä, on 40 000 markkaa kuukaudessa? Tämähän viittaa siihen, että kysymys on todella eliittiluokasta, eliittiryhmästä, ja ehkä se on siinä tapauksessa suhteellisen pieni ryhmä. Toiseksi, minkä vuoksi tällainen etu edellyttää sitä, että yhtiöstä, jossa henkilö on työssä, ulkomaalaisten pitää omistaa 25 prosenttia? Miksi pitää olla tällainen ehto? Edelleen, minkä vuoksi tulovero tässä

tapauksessa jäisi kokonaan valtiolle eikä lainkaan kunnille? Vielä yksi kysymys: Mistä syystä tällaisesta tulosta, jonka 40 000 markkaa tai sitä enemmän Suomessa ansaitseva ulkomaalainen kuukaudessa tulisi saamaan, ei pidä maksaa Kansaneläkelaitokselle sosiaaliturvamaksua? Miksi pitää olla tällainen eriarvoisuus, tällainen poikkeus, tällainen etu?

On lukemattomia muita kysymyksiä, joihin toivon vastauksia siinä vaiheessa, jos ja kun tämä asia valiokunnasta uudelleen täysistuntoon palautuu.

Ed. A i t t o n i e m i : Rouva puhemies! Minua ärsyttää näissä käsittelyissä se, että näissä ei nähdä metsää puilta, eli tässäkin tapauksessa 95 prosenttia keskustelusta on koskenut yleistä politiikkaa, opposition ja hallitusryhmien välisiä näkemyksiä tuloverotuksesta. Aivan oikein, olen samaa mieltä kuin muutkin, että tuloverotus on meillä kohtuuttoman korkea, ja juuri siitä johtuen tässä tapauksessa tietysti tämän tyyppisestä lainsäädännöstä on kysymyskin.

On tärkeitä, että Suomeen tulee sellaisia ulkomaisia investointeja, jotka työllistävät täällä, ei yksinomaan pörssikauppaa osakkeilla, vaan investointeja, jotka työllistävät. Jos ulkomainen yhtiö, joka tekee täällä investoinnin ja aikaansaa työtä tuottavan yrityksen, haluaa, että sen itse haluama johtaja tulee johtamaan yrityksen toimintaa, siinä on silloin terve tarkoitus saada yritys toimimaan ja antaa myös työtä suomalaisille ihmisille. Tämä on hyvin tärkeitä tässä asiassa. Minä näen tämän asian juuri siltä pohjalta, että annetaan mahdollisuus ulkomaisille yrityksille työtä tuottavaan investointitoimintaan Suomessa ja myös valita oma johtaja. Tässä tapauksessa, kun on kysymys ehkä 10—20 työntekijästä, ehkä vähän suuremmastakin määrästä, en näe tätä loukkauksena suomalaista yhteiskuntaa kohtaan. Tärkeitä on se, että yritys, joka investoi tänne tuottavaan toimintaan, saa myös sellaisen johtajan, pätevän johtajan, jonka se haluaa saada tätä toimintaa johtamaan. Se on silloin yhteiskunnallinen hyöty suomalaiselle yhteiskunnalle, vaikka tämä olisi hiukan eriarvoista katsellen suomalaisia johtajia.

Ed. Laakso merkitään läsnä olevaksi.

Ed. M ä k i p ä ä : Arvoisa puhemies! Täytyy kyllä sanoa, että 99-prosenttisesti olen ed. Aitto-

niemen kanssa samaa mieltä, mutta tässä näkemykset jyrkästi eroavat toisistansa.

Vaikka en ole kovin tarkkaan tätä esitystä lukenut, olen paikallani ihmetelty ja jälleen ihmetelty, minkä takia hallitus on tuonut tällaisen esityksen eduskuntaan. Valtiovarainministeri Viinanen mainitsi, että hän on yrittänyt tuoda sen muutaman kerran, mutta on epäonnistunut. Kun täällä kävivät puhumassa ministeri Pekkari- nen ja ed. Sasi, jotka tunnetaan molemmat vero- eksperteinä, niin ihmettelen kovasti, mikseivät valmisteluvaiheessa nämä herrat ole lyöneet ka- puloita rattaisiin, jolloin tällainen lakiesitys olisi vallon estetty.

Ensinnäkin esitys on hirmuisen epäoikeuden- mukainen. Kun ed. Sasi mainitsi niitä ongelmia, voin niihin täysin yhtyä. Toivon, että valtiova- rainvaliokunnassa löytyy todella viisautta ja esi- tys laitettaisiin aivan muualle.

Ensinnäkin investoinnit lisääntyvät. Luulette- ko? Minä en ainakaan viitsi uskotella itselleni, että jos joku porho Euroopasta saa 35 prosentin tuloverotuksen, niin hänellä olisi tarkoituksena investoida Suomeen. Minä en voi niin lapsellises- ti ajatella, että kun on 35 prosentin tuloverotus, niin nyt tänne kannattaa tulla investoimaan. Täs- sä näkee juuri, mitä on hallituksen yrityspolitiik- ka. Jos te ajattelette, että tällä yhden henkilön tuloverotuksen alentamisella saadaan tänne in- vestointeja, että me suomalaiset saamme työ- paikkoja, niin hyvin alhaisella tasolla on, mitä eduskunnassa käydään yritys- ja työllisyyspoli- tiikasta keskusteluja.

Tässä vaiheessa, jos me olisimme halunneet auttaa joko ulkomaisia tai suomalaisia yrittäjiä, meidän pitäisi päinvastoin miettiä, miksei tänne tulla investoimaan. Yhtenä syynä on tietysti palkkataso, onko se matala vai korkea. Mutta ainakin me kaikki olemme lausuneet yhteen suuntaan siitä, että välilliset työvoimakustan- nukset estävät tänä päivänä ihmisen työllistämis- tä. Jos olisi haluttu puhua aktiivisesta työvoima- politiikasta, tällaiset lapselliset lepertelyt olisi pitänyt jättää aivan muualle ja paneutua yritys- politiikan ongelmiin. Yhtenä on välilliset työvoi- makustannukset ja myös erilaiset joustoasiat, mistä joissakin vaiheissa on käyty myös keskus- telua.

Kun tämä asia valtiovarainvaliokunnan vero- jaostossa käsitellään, mielestäni kyllä pitäisi aja- tella vähän pidemmälle, mihin tämä on johta- massa. Kun tämä on voimassa vuoteen 96, tulee kysyneeksi, mitä tapahtuu sen jälkeen. Tämäkin osoittaa, että kahden vuoden kokeilu on pouk-

koilevaa politiikkaa. Tästä meidän pitäisi päästä irti. Meidän pitäisi katsoa vähän pidemmälle, mihin Suomi on ajautumassa ja millä lailla me voimme saada Suomen nousuun. Tällaisilla pikkuisilla viilauksilla mennään aimo askel taaksepäin.

Ed. Aittoniemi: Rouva puhemies! Pääomaverotuksella ja sen kohtuullisuudella houkutteellaan investointeja Suomeen, sellaisia investointeja, jotka toimivat täällä yrityksinä ja tarjoavat ihmisille työtä. Tämä verotusmuutos mahdollistaa sen, että tällaiset yritykset, jotka ovat investoineet suomalaiseen tuotantotoimintaan, saavat houkutelluksi tänne sellaisia johtajia, ulkomaisia johtajia, jotka osaavat asiansa, jos suomalaisesta yhteiskunnasta ei löydy muita kuin tämä Masa-Yardsin johtaja, joka saa pyörät pyörimään. Siitä tässä on kysymys. Tältä pohjalta katson asiaa tällä tavalla enkä sekoita tätä ollenkaan suomalaisen yhteiskunnan kurjuuteen muuten.

Mitä tulee eriarvoisuuteen lain edessä, tässä ei aseteta ihmisiä eriarvoisuuteen lain edessä vaan verotuskäytännön edessä. Suomalaisessa yhteiskunnassa verotuskäytännöllä ohjaillaan monia muitakin asioita, annetaan verotukea, alennetaan verotusta tietyiltä sektoreilta, jotta saataisiin asiat liikkumaan. Tältä pohjalta minä olen nähnyt tämän asian.

Tämän tarkoituksena ei ollut mitenkään olla eri mieltä ed. Mäkipään kanssa. Minä kunnioitan hänen näkemyksiään. Minä näen vain asiat näin mustavalkoisina monta kertaa niin kuin tässäkin tapauksessa. Tämä asia ei tätä maata kaada mihinkään, jos 10—20 ulkomaista johtajaa, jotka ulkomaisten investointien perässä tuotetaan tänne antamaan työtä, johtamaan hyvin yritystä. Se on nykyaikaa ja myös tulevaisuutta.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemies: Keskustelussa on ed. Nikula ed. Hämäläisen kannattamana ehdottanut, poiketen puhemiesneuvoston ehdotuksesta, jonka mukaan asia lähetettäisiin valtiovarainvaliokuntaan, että asia lähetettäisiin valtiovarainvaliokuntaan, jolle perustuslakivaliokunnan sekä sosiaali- ja terveysvaliokunnan tulee antaa asiasta lausunto.

Selonteko myönnetään oikeaksi.

Äänestys ja päätös:

Puhemiesneuvoston ehdotus ”jaa”, ed. Nikulan ehdotus ”ei”.

Puhemies: Äänestyksessä on annettu 66 jaa- ja 59 ei-ääntä; poissa 74. (Ään. 1)

Eduskunta on hyväksynyt puhemiesneuvoston ehdotuksen.

Asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

11) Hallituksen esitys n:o 2 laiksi Pohjoismaiden Investointipankin palveluksessa olevan henkilön verottamisesta annetun lain muuttamisesta ja laiksi työnantajan sosiaaliturvamaksusta annetun lain 2 ja 5 §:n muuttamisesta

Valiokuntaan lähettäminen

Puhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu:

Ed. Nikula: Arvoisa puhemies! Tarkoituksena oli tietysti yhdenmukaisuuden vuoksi ehdottaa tällekin esitykselle sama valiokuntakäsittely kuin äskeisessä äänestyksessä esillä ollut, mutta kun seitsemän hallituspuolueen edustajaa on eri mieltä enkä kuvittele, että vaikka hallituksessa selvästi ulkomaalaisten verohelpotusasiassa mielipiteet ovat heilahdelleet puoleen ja toiseen hyvin nopeasti, ne muutamassa sekunnissa muuttuvat, en tee tätä esitystä. Esityksen kohtalon ratkaisee tietysti se 74 edustajan enemmistö, joka on poissa istunnosta tänään.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

12) Hallituksen esitys n:o 4 laiksi eräiden valtion ammatillisten oppilaitosten kiinteistöjen luovuttamisesta kunnalle tai kuntayhtymälle

Valiokuntaan lähettäminen

Puhemies: Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin valtiovarainvaliokuntaan, jolle sivistysvaliokunnan tulee antaa asiasta lausunto.

Keskustelu:

Ed. R e n k o : Arvoisa puhemies! Tätä lakia on pitkään odotettu, koska jo tämän vuoden budjetilla maakuntahallinto otti ihan selvän ensi-askeleensa ja seuraava askel on, että maakuntahallinnon alaisuuteen syntyy myös yhtenäinen hallinnollisesti ohjattava kouluverkosto. Tällä kai pyritään siihen, että valtio luovuttaa kiinteistöjään kunnille, kuntayhtymille jne.

Ongelmaksi näyttää käytännössä kuitenkin vielä jäävän tämän lakiesityksen jälkeenkin se, että valtion kouluilla on paljon sivupisteitä, jotka ovat kuntien omistamissa kiinteistöissä vuokrala. Ne kuitenkin mielletään sen kunnan ammatillisiksi oppilaitoksiksi, ja tämän jälkeen, mikäli raadollinen köyhyys jatkuu, niin kuin se näyttää kunnissa jatkuvan, tämä laki on ase myös kouluverkon harventamiseen, eli sivupisteet jäävät silloin sopimusasiakirjan varaan ja heikompi jää ilman.

Pyydän, että valiokunta tätä asiaa ja lakia käsitellessään todella tiedostaa tämän ongelman, että tähän piiloutuu ase kunnille harventaa kouluverkkoa ihan eri perustein kuin mitä yleensä kouluverkkojärjestelmän ylläpito opetusministeriöstä käsin on.

Olen miettinyt vakavasti tähän vaihtoehtoa ja mielestäni voisi ajatella, että maakuntahallinnon raamibudjettiin lisätään opetusministeriön toimesta tietoisesti arviomääräraha, joka myös si-dotaan käyttötarkoitukseltaan juuri valtion kou-lujen sivupisteitten lunastamisprosessiin ja neu-vottelu käydään kuntien kesken. Mutta sillä taat-taisiin mm. se, että kouluverkkoa ei harvenneta tätä lakia käytäntöön sovellettaessa.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan, jolle sivistysvaliokunnan tulee antaa asiasta lausunto.

13) Ed. Drombergin ym. lakialoite n:o 3 laiksi arvonlisäverolain 79 ja 130 §:n muuttamisesta

Valiokuntaan lähettäminen

P u h e m i e s : Puhemiesneuvosto ehdottaa, että asia lähetettäisiin valtiovarainvaliokuntaan.

Keskustelu:

Ed. L a a k s o : Rouva puhemies! Kiinnittäi-sin huomiota tähän lakialoitteeseen, sillä kyse-

hän on varsin tärkeästä asiasta eli siitä, säilyykö julkinen liikenne Suomessa tukineen arvonlisä-veron ulkopuolella.

Eduskunta äänesti asiasta budjettia käsiteltä-essä ja muistaakseni yhdellä äänellä hallituksen kanta tässä asiassa voitti. Se merkitsi käytännös-sä sitä, että mm. Vantaalla lippumaksuja joudu-taan tänä vuonna korottamaan peräti 14 pro-senttia, eräissä muissa kunnissa vielä enemmän, kun tämä laki hallituksen esityksen muodossa astuu voimaan.

Tuntuu oudolta, että nyt, kun asia on aloitteen muodossa käsiteltyssä, eräät sellaiset kansan-edustajat, jotka äänestivät hallituksen lakiesityk-sen puolesta, ovat allekirjoittaneet aivan toisen-laisen, päinvastaisen lakialoitteen. Tietenkin tämä on tarkoitus selittää äänestäjille ja häm-mästyneille kuntalaisille siten, että asiaan yrite-tään saada parannus, mutta itse pidän tätä koh-tuuttomana menettelynä, jossa käytetään hyväk-si sitä tosiasiaa, että tiedotusvälineet eivät riittä-vän tehokkaasti seuraa, kuinka yksittäiset kan-sanedustajat äänestävät, sillä muussa tapaukses-sahan tällainen menettely ei voisi tulla kysymyk-seenkään.

En nyt halua kertoa ja toistaa sitä, ketkä tä-män aloitteen allekirjoittaneista kansanedusta-jista äänestivät hallituksen lakiesityksen puoles-ta ja lakialoitteen sisältöä vastaan, mutta var-maan asian jatkokäsittelyssä se tulee kyllä sel-ville.

Keskustelu julistetaan päättyneeksi.

Puhemiesneuvoston ehdotus hyväksytään ja asia lähetetään valtiovarainvaliokuntaan.

Pannaan pöydälle puhemiesneuvoston ehdo-tuksen mukaisesti ensi perjantain täysistuntoon:

14) Valtiovarainvaliokunnan mietintö n:o 1 (HE 317/1993 vp)

15) Maa- ja metsätalousvaliokunnan mietintö n:o 1 (HE 304/1993 vp)

16) Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 1 (HE 325/1993 vp)

17) Ympäristövaliokunnan mietintö n:o 2 (HE 316/1993 vp)

P u h e m i e s : Eduskunnan seuraava varsinainen täysistunto on ensi perjantaina kello 13. Suullinen kyselytunti on ensi torstaina kello 16.30.

Täysistunto lopetetaan kello 16.01.

Pöytäkirjan vakuudeksi:

Seppo Tiitinen
